

जनकपुर

टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बिक्री हुने

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

वर्ष २६

अंक ३११

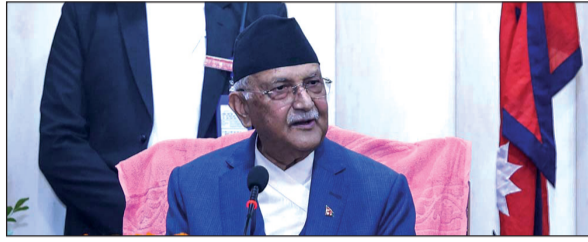
२०८१ साल चैत २६ गते मंगलबार (8 April, Tuesday, 2025)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

आज प्रधानमन्त्री ओली जनकपुरधाम आउँदै

नाउपासँग एकता नहुँदै जनमत फुट्ने सम्भावना राउतविरुद्ध साह लाग्दा आरोप-प्रत्यारोप

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । नेकपा एमालेका अध्यक्ष समेत रहेका प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली मधेश प्रदेश सभाको बैठकलाई सम्बोधन गर्न मंगलबार जनकपुरधाम आउन लागेका छन्।

मधेश प्रदेश सभाको बैठकमा प्रधानमन्त्री ओलीले सम्बोधन गर्ने र त्यसपछि सभाले धन्यवाद प्रस्ताव पारित गर्ने दुईवटा कार्यसूची रहेको छ।

सभासदहरूलाई बिहान १० बजे प्रदेश सभामा बोलाइएको छ। प्रधानमन्त्री ओली ११ बजे हेलिकोप्टरबाट आउने कार्यक्रम रहेको छ।

प्रदेश सभामा सम्बोधनपछि दलका नेताहरूसित भेटघाट गर्ने बताइएको छ। प्रदेश सभाको कार्यक्रम सकिएसँगै प्रधानमन्त्री ओली सिरहा जाने कार्यक्रम रहेको छ।

रहेको छ।

सरकारका भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री सरोजकुमार यादवले प्रदेशभरिभन्दा पूर्वाधार विकास कार्यालयका योजनाहरू दलालमार्फत आफैले बिक्री गरेको आरोप लगाउँदै विपक्षी दलहरूले उच्चस्तरीय छानबिन समितिको माग गरेको हो। बुधबार संसदीय छानबिन समिति गठन गर्न सत्तापक्ष सहमत भएपछि प्रदेश सभाको गतिरोध हटाइएको छ। भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री यादवले १० प्रतिशत कामिसन दलालमार्फत लिएर योजना बिक्री गरेको आरोप छ।

प्रधानमन्त्री ओलीले एमाले सिरहा जिल्लाको अधिवेशनको उदघाटन गर्ने कार्यक्रम रहेको छ। त्यसपछि उनी राजधानी काठमाण्डु फर्किने छन्।

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । सत्तारूढ दल जनमत पार्टीले नागरिक उन्मुक्ति पार्टीसँग एकताका लागि गृहकार्यमा व्यस्त रहँदा अध्यक्ष सीके राउतले पार्टी विभाजनको भय सामाजिक सञ्जालको माध्यमबाट पोखेका छन्। अध्यक्ष राउतले सोमबार सचिवालयको पेजमार्फत पार्टी विभाजनको भय सार्वजनिक गरेका छन्।

'मीठो बोलेर तपाईंलाई फकाउने पार्टी फोड्नुवा गद्दारहरूबाट सावधान!' अध्यक्ष राउतले सामाजिक सञ्जालमा लेखेका छन्, 'हामी एकता गर्दै तराई-मधेशको शान बनाउँ!'

थरूढ मधेशमा ऐतिहासिक एकता हुनै लागेकाले जनताहरू चरित्तरि हर्षित भएका बेला एकीकरण प्रक्रिया चल्दादेखि नै केही षडयन्त्रकारी र विरोधी पार्टीहरूले जनमतका पदाधिकारीलाई पार्टी फोड्नका लागि गाडी र पैसा लगाएर गतिरोध गरेको आरोप छ।

पार्टीभित्रका केही मानिसहरू दशैँ तिहारदेखि नै पार्टी फुटाउन सक्रिय भइरहेकोसमेत उनले दाबी गरेका छन्।

उनले सामाजिक सञ्जालमा आक्रोश पोख्नु अघि निलम्बनमा परेका जनमतका राष्ट्रिय उपाध्यक्ष दीपक कुमार साहले आफूलाई पार्टी अध्यक्ष सीके राउतले धम्की दिएको आरोप लगाएका छन्।

वि.सं. ०८१ असोज ७ गते सोमबार करिब १२ बजेर ३८ मिनेटको समयमा फोन गरेर 'साहहरूले पार्टी कब्जा गर्न खोजेका छन्, तिमीलाई बर्बाद

गरिदिन्छु' भनेर अध्यक्ष राउतले धम्क्याएको साहले सार्वजनिक गरेका छन्।

त्यसपछि राउतले पनि घुमाउरो पारामा पार्टी विभाजन गर्न लागेको सामाजिक सञ्जालको माध्यमबाट गद्दार भनेर कडा आलोचना गरे।

अध्यक्ष राउतको सो धम्कीबारे आफूले पार्टीको स्थायी समितिका सदस्यहरूलाई समेत जानकारी गराएको साहले बताएका छन्। उनले भने, 'पछि मधेश यादव र नरेन्द्र चौधरीसँग २/३ पटक छलफल गरेर अन्तमा राउतसँगै बसी अब यस्ता कुराकानी नगर्ने अमूर्त सहमत भएको थियो।'

साहले अध्यक्ष राउतको त्यो धम्की कार्यान्वयन भएको जिकिर गरे। उनलाई पार्टीले ६ महिनाका लागि निलम्बन गरेको छ। साहले सो कारवाहीलाई

अध्यक्ष राउतको सो धम्कीको कार्यान्वयनका रूपमा अर्थ्याएका छन्।

'त्यो धम्की कार्यान्वयनमा आएको छ' उनले भने, गैरराजनीतिक पोस्टहरूमार्फत मलाई गद्दार घोषित गरिएको छ। यस्ता कार्यहरू मेरो राजनीतिक छवि समाप्त पार्ने, मानसिक तनाव दिने र चरित्र हत्या गर्ने प्रयास मात्र हुनु, उनले भनेका छन्।

साहले आफूविरुद्धका यस्ता प्रचार बन्द गर्नुपर्ने बताउँदै आएका छन्। यदि बन्द नभए आफू आत्महत्या दुर्लसाह मान बाध्य हुने चेतावनीसमेत उनले दिएका छन्।

उनले पार्टीलाई आफूमाथिको कारवाही फिर्ताका लागि समेत आग्रह गरेका छन्। गत चैत १९ गते पार्टीको अनुशासन समितिलाई पत्र लेख्दै कारवाही

फिर्ताका लागि उनले आग्रह गरेका थिए।

पार्टीले आरोप मात्रै लगाएको उल्लेख गर्दै उनले अध्यक्ष राउतलाई सन्तानको टाउकोमा हात राखेर कसम खान चुनौतीसमेत दिएका छन्। उनले भने, 'कानुनी मान्यता नभए पनि सत्यताको प्रमाणका लागि यदि आरोप लगाउनेले आफ्नो अभिभावक वा सन्तानको टाउकोमा हात राखी सपथ खाए म सम्पूर्ण आरोप स्वीकार गर्न र कारवाही भोग्न तयार छु,' उनले पत्रमा उल्लेख गरेका छन्।

पार्टीले गत फागुन २१ गते साह र पार्टीका राष्ट्रिय कोषाध्यक्ष सुरेन्द्र यादवलाई ११ बुँदे स्पष्टीकरण सोधेको थियो। उनीहरूले समयसीमा भित्रै स्पष्टीकरण बुझाएका थिए।

यता अध्यक्ष राउतले पार्टी फुटाउन लागिपरेका शक्ति जिल्ला जिल्ला गएर भेटघाट गरिरहेको बताएका छन्।

उनले यसअघि समानुपातिक सांसदहरूलाई फिर्ता बोलाउने निर्णय लिएर पनि कार्यान्वयन भने गरेनन्।

मधेश प्रदेश संसदीय दलका नेता मधेशप्रसाद यादवलाई मुख्यमन्त्री नबनाइ उनले सतीशकुमार सिंहलाई बनाएका थिए।

साहले जनमत पार्टी फुटाउनका लागि विभिन्न शक्ति केन्द्रहरूसँग राष्ट्रिय अध्यक्षको विरुद्धमा कुरा लगाएको, भड्काएको र जिल्ला जिल्लामा तथा देशविदेशमा कार्यकर्तालाई फोन गरी पार्टी फोड्नका लागि सहयोग मागेको राउतले आरोप लगाएका छन्।

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

ANJANI SUITE

विशेषताहरू

- लक्जरीयर्स रुमहरू
- ठूलो पार्किङ
- जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- मल्टीक्यूजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फरेन्स हल
- विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क
८८५४०३०५०२, ८८५४०२७५२९
हनुमान मार्ग, कपालमोवनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

डेङ्गी भाइरसको संक्रमणबाट बच्ने उपायहरू

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरौं नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भाँडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पार्दछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ।

डेङ्गीका मुख्य लक्षणहरू

- उच्च ज्वरो आउनु
- जोर्नी र मांशपेशीहरू बेस्तरी दुख्नु
- आँखाको मेढी दुख्नु
- बेस्तरी टाउको दुख्नु
- शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु
- चाकपाकी लाग्नु वा घाँटा झुन्ड्नु

डेङ्गीका लक्षणहरू देखिएमा के गर्ने ?

स्वास्थ्य संस्थामा गई चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाह लिने।

घरमै बस्ने उपचार गर्ने सल्लाह दिएमा ज्वरो घटाउनका लागि र जीउ दुखेको कम गर्नको लागि प्यारासिटामोल बाहेक बुफिन र एस्पिन जस्ता अन्य औषधीको सेवन नगर्ने।

अस्पताल भर्ना हुन सल्लाह दिएमा तुरुन्त भर्ना हुने।

(*चिकित्सकको सल्लाह नलिईकन कुनै पनि औषधी सेवन नगर्ने)

लामखुट्टेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र तरपारका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरौं र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरौं।

मंगहा नगरपालिका
भंगहा, महोत्तरी, मधेश प्रदेश

भुस जलाउने क्रममा आगो लाग्दा महिला घाइते

अवैध कपडासहित गाडि नियन्त्रण

सशस्त्र प्रमुख एसपी बस्नेतको उपलब्धि

टुडे समाचारदाता
राजविराज । सप्तरीमा भुस जलाउने क्रममा शरीरमा आगो लाग्दा एक महिला गम्भीर घाइते भएको छ ।
बारीमा भुस जलाउने क्रममा शरीरमा आगो लाग्दा यहाँकी एक महिला गम्भीर घाइते भएको छ । शनिबार दिउँसो रूपनी गाउँपालिका-६ का सत्यनारायण साहकी श्रीमती ५० वर्षीया अमलादेवीको शरीरमा आगो लाग्दा गम्भीर घाइते भएको छ ।
सप्तरी प्रहरीका डीएसपी जितेन्द्र बस्नेतले जनाए अनुसार आफ्नै खेतवारीमा भुस जलाउने क्रममा साडीमा आगो लागेर उनको शरीरमा आगो लागेको थियो । शरीरको ४५ प्रतिशत भाग

आगोले पोल्दा उनी गम्भीर घाइते भएको र उनको गजेन्द्रनारायण सिंह अस्पताल राजविराजमा उपचार भइरहेको छ ।
यसै गरी कञ्चनरूप नगरपालिका र रूपनी गाउँपालिकामा पनि शनिबार दिउँसो आगलागी हुँदा चारवटा घर र एउटा फर्निचर पसल जलेर नष्ट भएको छ ।
कञ्चनरूप नगरपालिका-१० स्थित भडाहामा आगलागी हुँदा चारवटा घर जलेर नष्ट भएको छ । स्थानीय भरत साहको टिनको छानो भएको घरमा विद्युत् सर्त भइ आगलागी हुँदा उनको टिनको छाना भएको घर, भान्सा, गोठ र बैठक कोठा पूर्ण रूपमा जलेर नष्ट भएको इलाका प्रहरी कार्यालय

कञ्चनपुरका डीएसपी माधवप्रसाद काफ्लेले जानकारी दिए ।
घरमा आगो लाग्दा २ लाख १५ हजार रूपैयाँ नगद, ५० तोला चाँदीका गराहना, डेढ तोला सुनका गहना, अनपात, तीनवटा साइकल र लतापकडा सहित अन्य सरसामान जलेर नष्ट हुँदा १५ लाख रूपैयाँ बराबरको क्षति भएको डीएसपी काफ्लेले बताए ।
वायुयन्त्र, सुरक्षाकर्मी र स्थानीयको सहयोगमा आगो नियन्त्रणमा लिइएको उल्लेख गरे ।
त्यस्तै खड्गा नगरपालिका-८ मा रहेको नगेन्द्र चौधरीको फर्निचर पसलमा पनि शनिबार दिउँसो आगलागी भएको छ । आगलागीबाट उनको फर्निचर पसल जलेर नष्ट भएको जनाइएको छ ।

टुडे समाचारदाता
बारा । बारा जिल्लाको जितपुर सिमरा उपमहानगरपालिका-२३ स्थित भलुवाहि गाउँबाट सशस्त्र प्रहरीले करिब १० लाख आठ हजार रूपैयाँ बराबरको लताकपडासहित गाडि नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ ।
बा.प्र.०१-०२७ च ८५०३ नम्बरको टाटा पिकअप गाडिमा वीरगञ्ज महानगरपालिका-१६ भुटनदेवी मन्दिर नजिकबाट लोड गरी जितपुर-सिमरातर्फ २०

खटिएको सुरक्षा फौजले भन्सार छलिको कपडा र गाडी सोमबार नियन्त्रणमा लिएको छ ।
सशस्त्र प्रहरी नायब एवम् सहायक प्रवक्ता शैलेन्द्र थापाले सशस्त्र प्रहरीले करिब १० लाख आठ हजार रूपैयाँ बराबरको लताकपडासहित गाडि नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ ।
बा.प्र.०१-०२७ च ८५०३ नम्बरको टाटा पिकअप गाडिमा वीरगञ्ज महानगरपालिका-१६ भुटनदेवी मन्दिर नजिकबाट लोड गरी जितपुर-सिमरातर्फ २०

बोरा लताकपडा लैजान लागेको भन्ने सूचनाको आधारमा सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म वीरगञ्जबाट सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक लोकेन्द्र सुब्बाको कमाण्डमा

लाख आठ हजार रूपैयाँसहित जम्मा भन्सार दाखिला मूल्य ३५ लाख आठ हजार रूपैयाँ कायम गरी भन्सार कार्यालयमा बुझाइएको सहायक प्रवक्ता थापाले बताए ।

सञ्जय मिश्रा
रौतहट । सशस्त्र प्रहरी बल नम्बर ११ हेक्का रौतहटका प्रमुख एसपी सन्तोष कुमार बस्नेतले कमाण्ड सम्हालेको ५० दिनको अवधिमा ८५ लाख रूपैयाँभन्दा बढीको अवैध सामान बरामद भएको छ ।
गत फागुन महिना देखि चैतको २२ गतेसम्म हेक्का रौतहट तथा मातहतका यूनिटहरूबाट खटिएको गस्ती टोलीले तस्करीको माध्यमले भन्सार छली भित्र्याइएको उक्त मूल्य बराबरको भारतीय कपडा, किराना, हार्डवेयर लगायतका सामान बरामद गरेको छ ।
रौतहट बसाइको क्रममा सानो अवधिमा भएको उपलब्धि सन्तोषजनक रहेको एसपी बस्नेतले बताए ।
सशस्त्र प्रहरीको गस्ती टोलीले विभिन्न नाकाबाट अवैध रुपमा भित्रिएको ४५ लाख, ८ हजार ८७५ बराबरको कपडा, किराना हार्डवेयरलगायतका सामग्री बरामद गरी आवश्यक कारवाहीको लागि जिल्ला भन्सार कार्यालय गौरमा बुझाइएको एसपी बस्नेतले बताएका छन् ।
त्यस्तै तस्करीको सामग्री ल्याउन प्रयोग गरिएको २४ थान मोटरसाइकल, ३ थान साइकल र ३ जना तस्करलाई पक्राउ गरी कारवाहीको दायरामा ल्याइएको

उन्ले जानकारी दिए । सोही अवधिमा झै नखुलेको नेपाली ८ लाख ५९ हजार र भारु ३ लाख ७७ हजार ९०० रूपैयाँ बरामद गरिएको सशस्त्र प्रहरीको सूचनामा उल्लेख गरिएको छ । त्यसैगरी ५० दिनको अवधिमा भारत तर्फ तस्करीको माध्यमले लैजान लागेको विभिन्न ब्राण्डको ६६ कार्टून मदिरा, ३ क्वीन्टल ३७ किलो भारतीय कुबुवा, ६१ कार्टून भारतीय अण्डा, ४० किलो भारतीय माछा, ६१ हजार बराबरको पेटछा र २ लाख ७२ हजार बराबरको अवैध सालको काठ बरामद गरी सम्बन्धित निकायमा बुझाइएको सशस्त्र प्रहरी बल नम्बर ११ हेक्का रौतहटको सूचनामा उल्लेख गरिएको छ ।
सशस्त्र प्रहरी बल रौतहटको प्रमुखको जिम्मेवारी सम्भाले पछि भारतीय सिमाना संग जोडिएको संवेदनशील क्षेत्रहरूका साथै

अधिकांश भूभागमा, जिल्लाको १८ मध्ये अधिकांश स्थानियतहको स्थलगत निरीक्षण गरिएको एसपी सन्तोष कुमार बस्नेतले बताएका छन् ।
भारतीय क्षेत्र संग जोडिएको २८ किलोमिटर लामो खुला सिमानाको कारण जिल्ला बाट तस्करी पूर्ण रूपमा नियन्त्रण हुन कठिनाई भए पनि संस्थागत अथवा दूरो परिमाणको तस्करी नियन्त्रण गरिएको एसपी बस्नेतले बताए ।
तस्करी अथवा अपराधिक क्रियाकलाप पूर्ण नियन्त्रण गर्न प्रहरी एकलैले चाहेर पनि सम्भव नभएकाले त्यस्तो गतिविधि देखिएमा खबर गर्न उन्ले रौतहट बासीलाई आग्रह गरेका छन् ।
तस्करी, सीमाक्षेत्रमा हुने अवैध गतिविधि, लगायत अपराधिक क्रियाकलापसंग जोडिएको कुनै पनि सूचना दिने मानिसको नाम पूर्णतया गोप्य राखिने उन्ले विश्वास दिलाए ।

आश्रम निर्माणार्थ वृद्धाभत्तादेखि खुत्रुकेसम्म दान

काठमाण्डु । यहाँको मध्यपुरथिमि-३ गङ्गाघर निवासी ७८ वर्षीया मिश्री देउजा आज वृद्धाभत्ता बापत प्राप्त रकम बोकेर मध्यपुरथिमि नगरपालिका-५ राधेराधेशिखत ज्ञानविज्ञान महायज्ञस्थल पुगेको थियो ।
बैङ्कबाट आइतबार निकालेको रु ११ हजार १११ वृद्धाभत्ता बोकेर छोरी बिणाको साथमा आइपुगेको उहाँले मानव कल्याण समाजले भवन निर्माणार्थ आयोजना गरेको महायज्ञमा दान दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "जसको कोही छैन, उनीहरूको भगवान हुन्छ भन्नु, मेरो वृद्धाभत्ता ती असाहयका लागि सहयोग गर्न पाउँदा मेरो मन आनन्दित छ ।"
काभ्रेको नमोबुद्ध नगरपालिकाबाट आमाको साथमा आएको सात वर्षीया बालिका आसमी खनालले खुत्रुकेमा जम्मा गरेको रु पाँच हजार ५५ दान गर्दा धेरैको आँखा रसाए । विगत पाँच वर्षदेखि रक्त क्यान्सरको उपचार गराइरहनुभएका मध्यपुरथिमि निवासी गोविन्दप्रसाद न्यौपानेले यज्ञस्थलमा आएर रु २१ हजार दान गर्नुभयो ।
दुवै भर्खरैमा खराबी आएपछि उपचार गराइरहनुभएका सुर्वीनयायक नगरपालिका-२ बालकोट निवासी नारायण बस्नेतले अस्पतालमा डायलासिस सकाएर सिधै महायज्ञस्थल आएर रु ११ हजार दान दिनुभयो । यी केही प्रतिनिधि पात्रमात्र हुन् । साथै ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका र दीर्घरोगीले यहाँ भइरहेको महायज्ञस्थलमा आएर दान गरेका छन् ।
मानव कल्याण समाजकी संस्थापक अध्यक्ष एवं महायज्ञकी कथावाचिका देवीसुमी मानव भन्नुहुन्छ, "यो निस्वार्थ धार्मिक कार्य हो, २०७४ सालदेखि सडकमा रहेका मानवको उद्धार गरी खाना, नाना र छानाको व्यवस्था गर्दै आएका छौं, असाहयहरूको आवास अस्थायी भयो त्यसैले आफ्ना कोही नहुने बेसाहाराहरूका लागि साहारा बन्न हामीले सहयोगी हात र

मनहरूलाई जोड्दैछौं ।"
सडकबाट उद्धार गरिएका असहाय सडक एवं बेवारिसे मानवको लालनपालन र स्थायी आवाससहितको दिगो व्यवस्थापनका लागि आयोजना गरेको महायज्ञसँगै भक्तपुरको भोखेलमा जस्ताको टहरामा जीवन गुजारिरहनुभएका बेसाहाराको आश्रम अवलोकन गरिदिनुहुन उहाँले आग्रह गर्नुभयो ।
महायज्ञस्थलमा रु ५१ हजार दान दिने स्थानीय परशुराम कार्कीले भन्नुभयो, "जिन्दगी त सुखदुःख चलाउन सकिन्छ, तर कोही नहुनेहरूका लागि अलिकति मन फराकिलो बनाउन सहयोग गर्न पाउँदा जीवन जिउनुको सार्थकता मिल्दो, जिन्दगीमा यसैगरी सहयोग गर्न पाइरहियोस ।"
महायज्ञस्थलमा आज सडकबाट उद्धार गरिएका सात बालकालाई गन्धुचोली र छ बालकको चुडाकर्म्म अर्थात् ब्रह्मचर्य गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रम स्थानीय दाताको सहभागिताले ती बालबालिकाको मन प्रसुलित बनाएको महायज्ञ आयोजना मूल समारोह समितिको सचिवालयका केन्द्रप्रसाद

खेल्लेले बताउनुभयो । भक्तपुरलाई सडक मानवमुक्त बनाउने अभियान सुरु भएको करिब पाँच वर्षमा जस्ताको टहराबाट मानव कल्याण धाम बनाउन सके धेरै बेसाहाराका लागि दिगो बासस्थानको व्यवस्था गर्न सकिने भएकाले सो महायज्ञ गरिएको जनाइएको छ । महायज्ञ मूल आयोजक समितिका कोषाध्यक्ष नरेश रिजतले हालसम्म दाताहरूबाट महायज्ञमा रु ३० लाख सङ्कलन भएको जानकारी दिनुभयो ।
उहाँले भन्नुभयो, "सडक मानवमुक्त पार्ने अभियानलाई विगत चार वर्षदेखि नै साथ दिँदै आएका छौं, यहाँ आफ्नै सन्तानले बाबुआमालाई नहेर्ने जमानामा उहाँले सडकमा अलपत्र मानवलाई उठाएर आश्रम पुर्याएर गरेको सेवा देखेर प्रभावित भइ यो अभियानमा साथ दिएका छौं ।"
महायज्ञ मूल आयोजक समितिका संयोजक गोपी न्यौपानेले मानव भएर मानवकै लागि सहयोग जुटाउन गरेको महान् कार्यमा सहयोगी हात र मनहरू थापिँदै गएको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "जन्म दिएर नौ महिनाअगाडि सालनालसहित भाडीमा

फालिएको बालिका यही महायज्ञमा नन्दलाला (कृष्ण) बनाएर कृष्णजन्मोत्सवको नाटक प्रदर्शन गरी परिक्रमा गर्दा नौ महिनाकी बालिकालाई सहभागी सबैले कृष्ण भगवान् मानेर दर्शन गर्ने र भाडीबाट उठाएर सेवा घर पुर्याएर सालनाल काटेर ग्रहण गर्ने आमा आज यही महायज्ञमा कथा वाचिका हुनुले सहभागीलाई नतमस्तक बनाएको छ ।"
विसं २०७२ देखि भक्तपुरबाट सडकमा बेवारिसे मानवलाई चाउचाउ, बिस्कुट तथा पानी बाँडेर सुरु भएको यो अभियान २०७४ सालदेखि दाताहरूको सहयोगले भाडाको घर लिएर खरीपाटीबाट सुरु भएको आश्रम हाल भोखेलको टहरा बेसाहाराको आश्रमस्थल बनेको छ ।
समाजले हाल भक्तपुरको भोखेलस्थित टहरामा ४१ जना बेवारिसे सडक मानवको पालनपोषण गर्दै आएको समाजका सचिव विजयकुमार पोखरेलले जानकारी दिनुभयो । त्यसैगरी पशुपति, काभ्रेको पनौती, धुलिखेल, दाङको तुलसीपुर, बाराको निजगढमा गरी ५५ जना अनाथ बालबालिकादेखि असाहय गरी ५०५ जनलाई पालनपोषण गर्दै आएको छ ।
सात वर्षमा दुई हजार १०० सडक तथा बेवारिसे मानवको उद्धार गरी परिवारमा पुर्नमिलन गराइएको छ भने सालनालसहित भाडीमा भेटिएका शिशुदेखि, बालात्कारको पीडामा परेकी किशोरी, अनाथ बालबालिका, छोराछोरी विदेश र स्वदेशमै सम्पन्न भएर पनि सडकमा आश्रय लिन पुगेका आमाबाबुलाई समाजले आश्रय दिँदै आएको छ ।
आश्रममै अन्तिम विश्राम लिएकाहरूको प्रहरी प्रक्रिया पूरा गरेर सुमी मानवलायतको संस्थाले दाहसंस्कार गर्दै आएको छ । भारतको उत्तर प्रदेशस्थित बुन्दानामा श्रीमद् भागवतको कोर्ष पूरा गरेर महायज्ञ वाचिका बनेर अनाथ असाहयहरूको सहारा बन्दै सुमी मानवको अभियानलाई महायज्ञमा आउनुले साथ दिएका छन् । रासस

रवि लामिछाने रूपन्देही कारागार चलान

भैरहवा । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सभापति एवं गोर्खा मिडिया नेटवर्कका तत्कालीन प्रबन्ध निर्देशक रवि लामिछाने कारागार चलान हुनुभएको छ । दुई दिन जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रूपन्देहीको हिरासतमा राखिनुभएका लामिछाने सोमबार जिल्ला कारागार चलान हुनुभएको हो ।
सोमबार बिहान जिल्ला अदालत पेश गरेर आवश्यक प्रक्रिया

समय भएपछि बुटवल पुगेर उच्च अदालतको आदेशको मिसिल बुझेको थियो । मिसिल बुझेर भैरहवा ल्याएपछि जिल्ला प्रहरीको हिरासतबाट लामिछानेलाई अदालत पेश गरिएको थियो ।
जिल्ला कारागारका प्रशासक सुरेश भण्डारीका अनुसार करिब एक घण्टासम्म कारागारमा लामिछानेको स्वास्थ्य परीक्षण गरिएको थियो । त्यसपछि लामिछानेलाई कारागारको

रूपन्देहीको हिरासतमा राखिएको थियो ।
सोमबार बिहान अदालत लैजानुअघि सदरमुकाम भैरहवाको सुरक्षा व्यवस्था कडा बनाइएको थियो । जिल्ला प्रहरीबाट अदालत जाने बाटो र अदालत परिसर आसपास नेपाल र सशस्त्र प्रहरी तैनाथ गरिएको थियो । त्यस्तै, जिल्ला कारागार परिसर र आसपास पनि बाक्लो सन्ध्यामा सुरक्षाकर्मी परिचालन गरिएको थियो । बुटवलको सुधिम सहकारी ठागी र सन्नडित अपराधसम्बन्धी मुद्दामा उच्च अदालत तुलसीपुर बुटवल इजलासले शुक्रबार शुभामा राख्न आदेश दिएपछि प्रहरीले लामिछानेलाई पक्राउ गरेको थियो ।
जिल्ला अदालत रूपन्देहीले दिएको रु एक करोड धरोटी लिएर छाडेन आदेश बढे गर्दै उच्च अदालतले लामिछानेलाई शुभामा पठाउने आदेश दिएको हो । गत माघ १३ गते जिल्ला अदालत रूपन्देहीले रवि लामिछानेलाई एक करोड धरोटी रकम माग गरेको थियो भने छविनाल जोशीलाई माघ २९ गते पुर्णक्षका लागि कारागार चलान गरेको थियो । समान प्रकृतिको मुद्दामा एकजनालाई धरोटी र अर्कालाई शुभामा भएपछि सरकारी वकिल ल्याइएको थियो । दुई दिन बिदा भएपछि उहाँलाई शनिवार आइतबार जिल्ला प्रहरी कार्यालय,

पूरा गरिएपछि उहाँलाई कारागार चलान गरिएको हो । अदालत पेश गरेपछि उहाँलाई थुनुवा पुर्जी दिइएको थियो ।
जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक (डिएएसपी) सुरज कार्कीको नेतृत्वको टोलीले लामिछानेलाई अदालत पेश गरेलगत्तै थुनुवा पुर्जी प्रदान गर्ने प्रक्रिया पूरा गरेर कारागार लगेको थियो । जिल्ला प्रहरीको टोलीले सोमबार बिहान कार्यालय

ब्लक नं ४ मा राखिएको छ । उक्त कारागारमा अहिले लामिछाने मात्रै रहेको प्रशासक भण्डारीले बताउनुभयो ।
लामिछानेलाई राखिएको कक्ष अन्य कैदीबन्दीलाई राखिएका भवनभन्दा बाहिर रहेको छ । शुक्रबार राति काठमाडौंमा पक्राउ गरेर लामिछानेलाई शनिवार बिहान भैरहवा ल्याइएको थियो । दुई दिन बिदा भएपछि उहाँलाई शनिवार आइतबार जिल्ला प्रहरी कार्यालय,

ज्योतिष-मार्गदर्शन
प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई बिबेक

मेघ : दाम्पत्य जीवन सुखद रहनेछ। खर्च बढ्ने संकेत छ, सचेत रहनुहोस् ।
वृष : मित्र टाढिन सक्छन्, सचेत रहनुहोस् । नयाँ रोगको जोखिम छ ।
मिथुन : आर्थिक लाभ हुनेछ । शिक्षामा गरेको मेहनत सफल हुनेछ ।
कर्कट : स्वास्थ्यमा सुधार आउनेछ । मानसिक शान्ति बढ्नेछ ।
सिंह : योजनामा अवरोध आउन सक्छ । दुइताले सफलता मिल्नेछ ।
कन्या : सम्पत्ति आर्जनको अवसर मिल्नेछ । साथीभाइको सहयोग पाइनेछ ।
तुला : बोल्ला विचार पुर्याउनुहोस् । पुरानो रोगबाट मुक्ति मिल्नेछ ।
वृश्चिक : बोल्ने क्रममा विचार पुर्याउनुहोस् । शिक्षामा लगानी लाभदायक हुनेछ ।
धनु : परिश्रमको फलदा आफ्नैले उठाउन सक्छन् ।
मकर : भ्रुटा आरोप लाग्न सक्छ । खर्च बढ्ने सम्भावना छ ।
कुम्भ : ईर्ष्यातु सन्त्रिप्त रहनेछन्, विवेकपूर्वक निर्णय लिनुहोस् ।
मीन : दाम्पत्य जीवन सुखद रहनेछ ।

गुरुजीसङ्ग जन्मकुण्डली हस्तरेखा परामर्श लागि 9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुणा यन्त्र	५२००११	विद्युत फयुज शाखा	५१०८३४, ५१०८३५
प्रहरी (हप्टी इलाइन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५१०८९७, ९८०९६६६६२२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८९५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३८१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५१०३०१/५१०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५९२३३३, ९८५९२३३३३
शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२०७५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२१९१८	वेलकम होटल	९८०९२००६५, ९८०९२००६४
विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५२५०३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०९६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५१००५८, ५१००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:३० बजे
बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : नि:शुल्क भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:साँझ : ०७:३० बजे

राममन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ८:०० बजे
भोगराज लाग्ने समय : ११:३० बजे
निशुल्क अन्न क्षेत्र (दिउँसो) : १२:०० बजे
मन्दिर बन्द हुने समय : १२:०० बजे
खुल्ने समय (दिउँसो) : ४:०० बजे
रात्री आरती पूजा हुने समय : ९:३० बजे
रात्री मन्दिर बन्द हुने समय : १०:०० बजे

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०७:३० बजे
महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती साँझ : ०७:०० बजे
रात्री भोग : ०९:०० बजे
पट बन्द : ०९:१५ बजे

जयनगर-जनकपुरधाम-भंगहा-विजलपुरा ब्रोडगेज रेलमार्ग र पूर्व-पश्चिम रेलमार्गलाई जोड्ने महोत्तरीको बर्दिवासमा ५९ बिघा जग्गा क्षेत्रफलमा निर्माणधीन बर्दिवास स्टेसन। तस्वीर: रासस

‘धरानको खानेपानी समस्या समाधान हुन्छ’

काठमाण्डु । खानेपानीमन्त्री प्रदीप यादवले वर्षौंदेखिको धरानको खानेपानी समस्या समाधानको पहल भइरहेको बताउनुभएको छ ।

सोमबार सिंहदरबारस्थित खानेपानी मन्त्रालयमा धरान उपमहानगरपालिकाका प्रमुख हर्क राज राई नेतृत्वको एक प्रतिनिधिमण्डलले खानेपानीको दीर्घकालीन समस्या समाधानका लागि बजेट विनियोजन गर्न अग्रहसहितको मागपत्र पेश गर्नुभएको थियो । सो मागपत्र बुझ्दै मन्त्री यादवले भन्नुभयो, “धरानको खानेपानी समस्याका विषयमा सहित सिङ्गे मन्त्रालय जानकार छ ।

त्यहाँको खानेपानीको दीर्घकालीन समाधान गर्नतर्फ हामी लागि रहेका छौं ।” मन्त्री यादवले सो समस्या दातु

निकायसँगको सहयोगमा समाधान गरिने आश्वासन दिनुभएको थियो । गर्मी सुरु भएकाले अहिले धरानमा खानेपानीको काकाकुल अवस्था सृजना भएकाले नागरिकलाई साह्रै दुःख भएको नगरप्रमुख राईले गुनासो गर्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “पानीको समस्या पहिलेदेखि थियो, अहिले गर्मी सुरु भएकाले भन्नु समस्या भयो, स्थायी रूपमा समस्या समाधानका लागि बजेट माग गर्न आएका हौं ।” रासस

‘राजनीतिक अस्थिरता र सामाजिक अराजकता मुलुकका चुनौती’

काठमाण्डु । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)का महासचिव शङ्कर पोखरेलले राजनीतिक अस्थिरता र सामाजिक अराजकता अहिले मुलुकका चुनौतीका रूपमा देखिएको बताउनुभएको छ ।

राष्ट्रिय युवासङ्घ शिक्षा विभागको आयोजनामा युवा साहित्यिक सम्मेलनको सोमबार यहाँ उद्घाटन गर्दै उहाँले राजनीतिक अस्थिरता र सामाजिक अराजकता लामो समयसम्म नजाने बताउनुभयो । महासचिव पोखरेलले राजनीतिक अस्थिरता र सामाजिक अराजकता जस्ता चुनौतीलाई चिर्न

दुई दल स र का र मा सहभागी भएको बताउनुभयो ।

उहाँले युवा पुस्ता परम्परागत कृषिमा जोडिन नचाहेको विदेश पलायन बढेको बताउनुभयो ।

“नयाँ पुस्ता परम्परागत कृषिमा संलग्न हुन चाहने, जसले सबैभन्दा धेरै रोजगारी दिन्छ्यो, त्यो रोजगारीबाट युवाहरू अलगिए, आज समाजमा जुन प्रकारको मानव शक्ति व्यवस्थापन चुनौती छ, त्यसका

कारण भनेको शिक्षित युवा कृषिबाट विमुख हुनु हो”, उहाँले भन्नुभयो ।

उहाँले परम्परागत कृषि प्रणालीलाई रूपान्तरण गरी व्यावसायिक कृषि प्रणाली विकास गरेर देशमा रोजगारीको अवसर सृजना गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । “देश रातारात बन्दै नसक्ने समय लाग्छ । २०१५ साल यता जम्मा १७ वर्षमात्र राजनीतिक दलले नेतृत्व गर्न पाएका छन्”, उहाँले भन्नुभयो, “राजनीतिक दलले नेतृत्व गर्ने समय पर्याप्त नपाएर मुलुक नबनेको हो ।” कार्यक्रममा युवा सङ्घका अध्यक्ष क्षितिज थेग्लेले युवालाई सामाजिक अराजकताबाट टाढा राख्नुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

सङ्घका शिक्षा विभाग प्रमुख तथा सचिव कुवेर अधिकारीले आजको आवश्यकता युवाहरूमा सकारात्मक सोचको विकास गरी आत्मविश्वास दिलाउन र नयाँ

सोचका साथ राष्ट्र निर्माणमा योगदान गराउन सम्मेलन आयोजना गरिएको बताउनुभयो ।

सम्मेलनमा युवाहरूले मुलुकका लागि सकारात्मक सन्देशमूलक कविता, गजल, निवन्ध, वक्तृत्वकला वाचन गरिने जनाइएको छ । उक्तृष्ट हुनेलाई पुरस्कार समेत व्यवस्था गरिएको आयोजकले जनाएको छ । सम्मेलनमा हुने वक्तृत्वकलामा ११० तथा गजल, कविता र निवन्धमा ४०० सहभागी छन् । रासस

“संविधान संशोधनको लागि सबै दलहरू मिल्नुपर्छ” सांसद आचार्य

काठमाण्डु । विसं २०३३ देखि नेपाली कांग्रेस निकट नेपाल विद्यार्थी सङ्घबाट राजनीतिक यात्रा सुरु गर्नुभएका सुरेन्द्रराज आचार्य अहिले प्रतिनिधिसभाको सांसद हुनुहुन्छ । पूर्व महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकमन्त्री आचार्य अहिले कांग्रेसको लुम्बिनी प्रदेशको महामन्त्री हुनुहुन्छ । कपिलवस्तु जिल्लाको सभापति हुँदै उहाँ २०६९ सालमा सभासद भन्नुभएको थियो । उहाँ २०७९ सालको प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा कपिलवस्तु-२ बाट ३९ हजार १४ मत प्राप्त गरेर निर्वाचित हुनुभएको हो । सांसद आचार्यसँग राससका समाचारदाता सुशील दर्नालले गर्नुभएको कुराकानीको सम्पादित अंश ।

भ्रष्टाचार देशको रोग जस्तै बनेको छ । सुशासनको निमित्त यसको अन्त्य हुन जरुरी छ ।

स्थानीय तहदेखि माथिसम्म नै भ्रष्टाचारले गाँजेको छ । त्यसकारण भ्रष्टाचारको अन्त्य गर्दै जनतालाई छिटोछरितो सेवा सुविधा दिने काममा ती तहको सरकार लाग्नुपर्छ । सरकारले सोचेअनुसार काम गर्न नसक्दा जनतामा अलिकति वितृष्णा पैदा भएको छ । अहिले सुशासन पनि फिटलो बन्दै गएको छ । राजाको चाहाना गरेर जनता त्यसतर्फ आकर्षित भएका होइन । दल र दलका नेताहरूको क्रियाकलापप्रति असन्तुष्टी पैदा भएको हो । नेताप्रतिको असन्तुष्टी पोख्ने ठाउँ राजसंस्था जस्तो देखिएको मात्रै हो । दलप्रतिको वितृष्णाले उब्जाएको वितृष्णा हो ।

आम जनताको चाहाना अनुसार देशको सत्ता, शासन, प्रशासन चलेको खण्डमा जनता सन्तुष्ट हुन्छन् । खाली पार्टीगत स्वार्थभन्दा पनि देशको हितमा देशको स्वार्थको निमित्त काम गरियो भने टिकाउ हुन्छ । नेताहरूले पार्टी र कार्यकर्ताको लागि मात्रै सोच्ने हो भने दीर्घकालीन रूपमा राम्रो प्रभाव दिँदैन ।

देशभित्रै रोजगारीको सिर्जना गर्न सकेको खण्डमा मात्रै युवा पलायन रोक्न सकिन्छ जस्तो लाग्छ । अहिले खाडीमूलक जाने र अध्ययनको सिलसिलामा जाने लहर चलेको छ । आफ्नै देशमा रोजगारीको अवसर नभएका कारण यो अवस्था आएको हो । यसको न्यूनीकरण गर्न शिक्षामा सुधार गर्दै उद्योग कलकारखानाको व्यवस्था गर्नुपर्छ । देशभित्र रोजगारीको सवालमा विस्तृत रूपमा अध्ययन गरेर आफ्नै स्रोत-साधनबाट रोजगारी सिर्जना गर्नुपर्छ । हाम्रो देश पर्यटनको सवालमा धनी छ । पर्यटनको सम्भावना भएका ठाउँमा सबै खाले विकास गरेर पर्यटनबाट रोजगारी सिर्जना गर्न पनि सकिन्छ ।

त्यसतर्फ युवालाई आकर्षण गर्नुपर्छ । युवाशक्ति पलायन हुने राम्रो सङ्केत पक्कै पनि होइन ।

वास्तवमा सङ्घीयता आइसकेपछि संविधानमा केही संशोधन गर्नुपर्ने आवश्यकता छ । संविधानमा केही नभिलेका कुरा मिलाउनुपर्ने छ । संविधान संशोधन एउटा सिङ्गे कुरा मात्रै गर्न सक्ने कुरा होइन । संशोधनको लागि सबै दलहरू मिल्नुपर्ने छ । जनताको चाहाना अनुसार देशको संविधान, ऐन/कानून, नीतिनियम बन्नुपर्छ । प्रदेशमा प्रयाप्त कानून बन्न नसक्दा काम गर्न समस्या सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार

“राजाको चाहाना गरेर

जनता त्यसतर्फ आकर्षित भएका होइन ।

दल र दलका नेताहरूको क्रियाकलापप्रति

असन्तुष्टी पैदा भएको हो”

बाहिर्भएको छ । निजामति कर्मचारी र प्रहरी प्रशासन सञ्चालन, कर्मचारीको

सरुवामा समस्या पैदा भएको छ । कानून बन्न नसक्दा विकासको कामले पनि गति लिन सकेको छैन । यी सबै विषयलाई सुधार गरेर समयसापेक्ष लैजाउनुपर्ने छ । हामीले सङ्घीयता दिऔं । तर त्यसअनुसार कानून नबन्दा समस्या देखिएको

सदनमा जनताका सवाल नउठ्ने होइन उठ्छन् । तर त्यस अनुसार सरकार गम्भीर भएर लागेको पाइँदैन । संसदा विषय उठाउने मात्रै काम भएको छ । तर कार्यान्वयन फिटलो छ । सांसदले समय सापेक्ष सदनमा उठाएका विषयलाई गम्भीरतापूर्वक लिएको देखिँदैन । अहिलेको सरकारको प्रमुख प्राथमिकता भनेको संविधान संशोधन पनि हो ।

त्यसको लागि सिङ्गे संसद एक हुनुपर्छ । तर अहिलेको राजनीतिक परिस्थिति पनि त्यति ठिक छैन । जनता पहिलाको जस्तो छैनन् ।

अहिलेका जनता सचेत छन् । त्यसकारण जनताको चाहाना अनुसार संशोधन गर्नुपर्ने छ । जनताको भावना अनुसार राज्य, सरकार र जनप्रतिनिधि

चलेनन् भने जनताको निराशा बढ्दै जाने देखिन्छ । हामीले संविधान बनाऔं । तर संविधानमा भएका केही कमिकमजोरी समयसापेक्ष सुधार गरेर जान सकेका छैनौं । देशको संविधान परिवर्तन गर्न नसक्ने भन्ने होइन । तर जहाँजहाँ कमिकमजोरी छन्, त्यसलाई सुधार गरेर जाने हो भने परिणाम पनि राम्रो दिन्छ । तर उही पुरानै ढर्रामा लामो खोजियो भने संविधानप्रति जनताको वितृष्णा आउन सक्छ । त्यो भोलि थपेन नसक्ने अवस्था पनि आउन सक्छ ।

कपिलवस्तु जिल्लामा त्यति धेरै उद्योगधन्दा, कलकारखाना छैन । कपिलवस्तुको मुख्य पेसा भनेको कृषि पेसा हो । त्यसको लागि समयमै सिँचाइ र मलखादको प्रयाप्तता हुन जरुरी छ । कपिलवस्तुमा जमिनको चक्काबन्दी भयो भने किसानले एकै ठाउँमा सिँचाइ र तारबारको प्रबन्ध गर्न सक्ने थिए । सिँचाइ मन्त्रालयले एउटा बोरिङ दिन्छ । एउटा टुबेल दिन्छ । त्यो किसानले एउटा खेतमा गाडेको हुन्छ । तर उसको खेत साना-साना गरी दश ठाउँमा हुन्छ । त्यसले गर्दा यहाँको उब्जनीमा घाटा हुँदै गएको छ । एउटा खेतमा सिँचाइ हुँदा अर्को खेत बाँच्नै हुन्छ ।

अहिले कपिलवस्तुका जनताको माग भनेको चक्काबन्दी जग्गा हुनुपर्ने हो । त्यसो गर्न सकेको खण्डमा किसान कृषिप्रति आकर्षित गर्न सकिन्छ । यो समस्या कपिलवस्तुको मात्रै होइन । देशभरिका किसानको माग हो ।

यो कुरा मैले संसदा पनि पटक-पटक उठाएको छु । फेरि पनि यो समस्या उठाउन आवश्यक छ । तराईका जिल्लाको मुख्य समस्या नै यही छ अहिले । अहिलेको समस्या भनेको जनतालाई रोजगारी दिन नसक्नु हो । सडक, पुल निर्माण गर्ने हो । जनताको शिक्षा, स्वास्थ्य समस्या मुख्य कुरा हो । त्यसतर्फ ध्यान दिने अबको मेरो योजना छ । रासस

‘विदुषी योगमाया हिमालयन विश्वविद्यालय सरकारको प्राथमिकतामा’

किमाथाङ्गा । ऊर्जा, जलश्रोत तथा सिँचाइमन्त्री दीपक खड्काले विदुषी योगमाया हिमालयन आयुर्वेद विश्वविद्यालय सरकारले उच्च प्राथमिकतामा राखेको बताउनुभएको छ ।

सदरमुकाम खाँदबारीमा सोमबार विदुषी योगमाया हिमालयन आयुर्वेद विश्वविद्यालयको दीर्घकालीन गुरु योजना तर्जुमा राष्ट्रिय परामर्श कार्यक्रममा मन्त्री खड्काले सो विश्वविद्यालयको उपकुलपति र कर्मचारी चाँडै नियुक्त गरिने बताउनुभयो । दीर्घकालीन गुरु योजना तर्जुमा राष्ट्रिय परामर्श गोष्ठीबाट आयुर्वेद विश्वविद्यालय सञ्चालनमा सहयोग पुग्ने उहाँले बताउनुभयो । विश्वविद्यालयका लागि सरकारले आवश्यक सबै प्रक्रिया अघि बढाएको मन्त्री खड्काले बताउनुभयो ।

त्यस्तैगरी दीर्घकालीन गुरु योजना तर्जुमा राष्ट्रिय परामर्श कार्यक्रम विश्वविद्यालयको पूर्वाधार गुरु योजना, डिपिआर तयार लगायतका विषयमा छलफल भएको विदुषी योगमाया हिमालयन विश्वविद्यालयका अध्यक्ष डा अर्जुन कार्कीले बताउनुभयो । बैठकको पूर्व तयारीको रूपमा सरोकारवाला परिषद सदस्यहरू र विषय विज्ञहरूसँग दीर्घकालीन गुरु योजना

तर्जुमा राष्ट्रिय परामर्श गोष्ठी राखिएको उहाँले बताउनुभयो । मङ्गलबार विश्वविद्यालयको केन्द्रीय कार्यालयमा बस्ने परिषद बैठकले उपकुलपति र रजिष्टर नियुक्त गर्ने प्रक्रिया सुरु गरिने अध्यक्ष कार्कीले बताउनुभयो । विश्वविद्यालय सञ्चालनका लागि संखुवासभाको खाँदबारी नगरपालिका-९ र

भोजपुरको षडानन्द नगरपालिका-६ मा जग्गा अधिग्रहण गरिएको छ । भोजपुरमा दुई सय ३३ र संखुवासभामा तीन सय ७२ रोपनी जग्गा अधिग्रहणका लागि रकम निर्धारण गरी अधिकांश जग्गा प्राप्त भएको छ । भवनलगायतका भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्य भने अघि बढ्न सकेको छैन ।

सतिप्रथाको अन्त्यका लागि लड्ने क्रान्ति योद्धा योगमायाको जन्म १९१७ सालमा भोजपुरको षडानन्द-१ नेपालेडाँडामा भएको हो । देशमा जर्कडिएको सतिप्रथा अन्त्यका लागि पटक-पटक तत्कालीन राणा सरकारसँग माग गर्दा कुनै निर्णय नभएपछि योगमायासहित ६८ जनाले समाधि लिएका थिए ।

सतिप्रथा, छुवाछूत प्रथा अन्त्यका लागि आफ्नो अभियानको नारा लगाउँदै १९९८ असार २२ गते अरुण नदीमा योगमायासहित ६८ जनाले मृत्युवरण गरेका थिए । उहाँहरूले समाधि दिएको ठाउँ षडानन्द-६ को मधुवाबैँसीमा पर्दछ । समाज सुधारका लागि कुरीति, अन्धविश्वासको विरोधको त्यो समयमा अभियान चलाउने साहसी महिलाका रूपमा योगमायालाई चिनिन्छ । रासस

डढेलो रोकथाम गर्न निर्देशन

काठमाण्डु । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषदको आज सम्पन्न १७औँ बैठकले पश्चिम नेपाल भूकम्प तथा २०८१ सालको मनसुनजन्य विपद्पश्चातको पुनर्निर्माण तथा पुनःस्थापना योजनाको कार्यान्वयन अवस्थाको समीक्षा गरेको छ ।

प्रधानमन्त्री एवं परिषद्का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीका अध्यक्षतामा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय सिंहदरबारमा भएको उक्त बैठकमा गत पुस २८ गतेको १६औँ परिषद् बैठकबाट स्वीकृत पश्चिम नेपाल भूकम्प तथा २०८१ सालको मनसुनजन्य विपद्पश्चातको पुनर्निर्माण तथा पुनःस्थापना योजनाको कार्यान्वयन अवस्थाबारे जानकारी गराइएको थियो । योजना स्वीकृतिपछि गत माघ २ गतेदेखि लाभाग्रीसँग सम्बन्धिता प्रक्रिया प्रारम्भ गरी पुनर्निर्माण कार्य थालनी भएको

थियो । आजको बैठकमा उक्त योजनामा छुट भएका संरचनाको पुनर्निर्माणका लागि प्राप्त प्रस्तावलाई सम्बन्धित मन्त्रालयबाट यथार्थ पुनरावलोकन गराई आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा समावेश गर्ने निर्णय भएको छ । बैठकले वन डढेलो र त्यसका कारणले सिर्जित वायु प्रदूषणको अवस्थालाई ध्यानमा राखी डढेलो रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्न गृह मन्त्रालय, वन तथा वातावरण मन्त्रालय,

प्रदेश सरकार र स्थानीय तहलाई निर्देशन दिएको छ ।

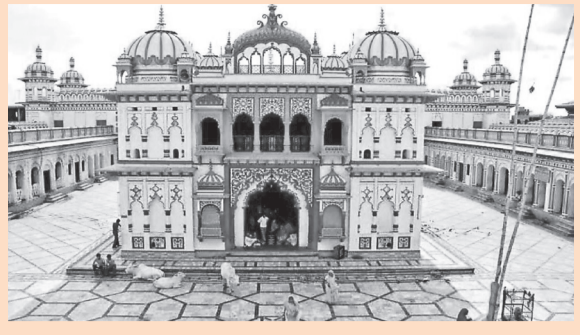
विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय प्राथिकरणले पुनर्निर्माण र पुनःस्थापनाका लागि सडक तथा यातायात, सरकारी भवन तथा सहरि पूर्वाधार, विद्युत् वैकल्पिक ऊर्जा र सिँचाइ, निजी आवास, शैक्षिक संरचना, स्वास्थ्य संरचना, खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता र पुरातात्विक संरचनालाई प्राथमिकताका क्षेत्रमा समावेश गरेको छ । सोहीँ बैठकले डोटी तथा जाजरकोट केन्द्रविन्दु

भई भएको भूकम्पपश्चातको क्षति आकलन, निजी आवास पुनर्निर्माण तथा प्रबलीकरण प्रक्रिया प्रारम्भ गर्ने पनि निर्णय गरेको थियो ।

प्रधानमन्त्री ओलीले पुनर्निर्माण र पुनःस्थापनाको कार्यमा प्राथिकरणले गति लिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । उहाँले विपद्का जनताका तर्फबाट र राहतका लागि गृह मन्त्रालय र सुरक्षा निकायलाई आवश्यक तयारी गर्न निर्देशन दिनुभयो ।

बैठकमा उपप्रधानमन्त्री एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेल, उपप्रधानमन्त्री एवं सहरि विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंह, गृहमन्त्री रमेश लेखक, मन्त्रीगण, विभिन्न प्रदेशका मुख्यमन्त्री, प्रमुख प्रतिपक्षी दलका तर्फबाट नेकपा (माओवादी केन्द्र) का उपमहासचिव शक्तिबहादुर बस्नेत, नेपाल सरकारका मुख्यसचिव, प्रधानसेनापतिसहित सुरक्षा निकायका प्रमुखलगायतको उपस्थिति थियो । रासस

ओली-मोदी भैँटका आयामहरु

अत्यन्त गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अत्यन्त छैन ॥

रोशन जनकपुरी

सम्पादकीय

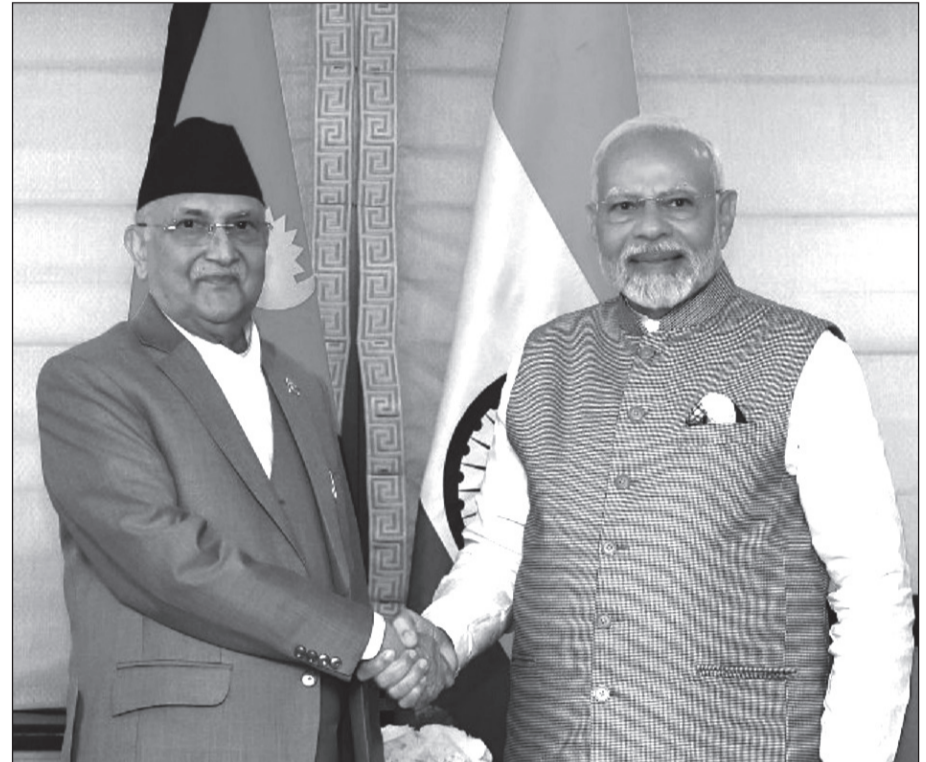
नाउपा र जनमतबीच एकीकरण सकारात्मक

तराई-मधेश केन्द्रित दलहरु विभाजित र सत्ता महत्कांक्षी बनेकाले नेपालमा अधिकारको आन्दोलन निकै कमजोर र नेताहरु बदनमा बनेका छन् । तराई-मधेशलाई राजनीतिको केन्द्र बनाए पनि पहाडी भेगका नेतालाई प्राथमिकता दिने जनता समाजवादी पार्टी(जसपा) नेपाल पछिल्लो पटक विभाजन भएपछि अत्यधिक कमजोर देखिएको छ । लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी(लोसपा) नेपाल पनि संगठनात्मक रूपमा अत्यन्त कमजोर बनेको छ । राजेन्द्र महताले लोसपा छाडेर अर्कै राष्ट्रिय मुक्ति पार्टी गठन गरिसकेका छन् । अशोक राईको नेतृत्वमा गठन गरिएको जनता समाजवादी पार्टी तराई-मधेशको मुद्दाबाट अलग भइसकेको छ । यस्तो अवस्थामा नागरिक उन्मुक्ति पार्टी(नाउपा) र जनमत पार्टीबीच एकीकरण हुनु अत्यन्त सकारात्मक हो । सुदूरपश्चिमको थरुहट क्षेत्र र मधेश प्रदेशमा संगठन रहेको नाउपा र जनमत पार्टीबीच एकीकरण भएसँगै तराई-मधेशमा नै संगठन विस्तार हुने छ । नाउपा र जनमत पार्टी पहिलो २०७९ सालमा प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभाको निर्वाचनमा अलग-अलग भएर सहभागी भएका थिए । दुवै दलले पहिलो पटक चुनावमा भाग लिएपनि नतिजा राम्रै ल्याएको थियो । दुवै दलको एकताले तराई-मधेशमा संगठन विस्तार हुने बलियो सम्भावना छ । डा.सी.के.राउतको नेतृत्वमा स्थापना भएको मधेश केन्द्रित जनमत पार्टी र रेशम चौधरीको नेतृत्वमा सुदूरपश्चिमको कैलालीलाई आधार क्षेत्र बनाएको नाउपा पार्टी संघीय सरकारमा पनि सहभागी भइसकेको छ । राउतले २०७५ सालमा नै पार्टी स्थापना गरे पनि पछिल्लो समयमा संस्थापकहरुलाई नै कारबाही गर्दै पार्टीलाई एकलौटी गरेका छन् । पार्टीमा फरक धारणा राख्ने र राख्न सक्ने सबैलाई राउतले पार्टीबाट पाखा लगाइसकेका छन् । २०७८ सालमा रेशम चौधरी आफू संरक्षक भएर पत्नी रञ्जिता श्रेष्ठको अध्यक्षतामा गठन गरेको पार्टी नाउपामा पनि चरम विवाद देखिएको छ । अध्यक्ष श्रेष्ठ र संरक्षक चौधरीबीच नै गम्भीर विवाद उत्पन्न भएको थियो । आन्तरिक विवादमा रहेको दुवै पार्टी बीचको एकता कति दीर्घकालीन रहने त्यो दुवै नेताले विगतको अनुभवबाट तय गर्नेछन् । दुई पार्टीबीचको एकतामा शीर्ष तहमा संरक्षकको पद र भूमिका सहित रेशम चौधरी, कार्यकारी अध्यक्षमा राउत र सह अध्यक्षमा श्रेष्ठ रहने सहमति भइसकेको छ । दुवै दलले केन्द्रिय समितिमा ५०/५०प्रतिशत सदस्य राख्ने सहमति भएको छ । दुवै दल एकीकरणको ठोस गृहकार्य र सहमति गरी वैशाखको १५ सम्म घोषणा गर्ने तयारी गरेको छ । यसले तराई-मधेशमा सकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्ने छ । हालै तराई/मधेश केन्द्रित ७ दलले बनाएको लोकतान्त्रिक मोर्चाले सकारात्मक चर्चा पाएको छ । एकीकृत भएर गठन हुन लागेको नागरिक जनमत पार्टीका नेताहरु तराई-मधेशका वासिन्दाको हक अधिकार स्थापना गराउन सफल होस् ।

नेपाल-भारत कूटनीतिमा एउटा उखान पटक पटक दोहोर्चाइने गरिन्छ : 'तर्पाई मित्र बदल्न सक्नु हुन्छ, तर छिमेकी बदल्न सक्नु हुन्न ।' चार दिन पहिले बैककमा बिमस्टेक सम्मेलनमा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र भारतीय समकक्षी नरेन्द्र मोदीको साइडलाईन भेंट भएको खबर अहिले दुबै देशको मिडियामा प्रमुखताका साथ चर्चामा छ । खबरहरुको प्रवृत्ति हेर्दा दुई नेताहरुको वार्ता सकारात्मक भएको सन्देश दुबै पक्षबाट प्रवाहित गरिरहेको देखिन्छ । वर्षौंदेखि दुई देश बीचको विवादित क्षेत्रको रूपमा रहेको नेपाली भूभाग लिम्पियाधुरा क्षेत्रमा भारतले सडक बनाएर गरेको अतिक्रमणको विरोधमा नेपालले विवादित भूमि सहित नया नक्सा जारी गरेपछि, विगत चारवर्षदेखि दुईदेश बीचको सम्बन्ध बिग्रिएको थियो । नयाँ नक्सा संसदको सर्वसम्मतिमा जारी भएको थियो, तर त्यतिबेला प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा ओली रहेको हुनाले भारतीय सत्ता उनीप्रति कटु नै रहेको देखिन्छ । त्यसपछि कयौँ पटक सरकारहरु फेरिए, नक्साबारेमा प्रायः सबै प्रधानमन्त्रीको धारणा समान नै रह्यो । तर भारतीय मिडिया तुलनात्मक रूपमा अरुभन्दा ओलीप्रति बढी आक्रामक देखिँदै आएको हो । समयमा विगत चारवर्षदेखि नेपाल र भारतबीचको कूटनीतिक सम्बन्धमा छिमेकी सम्बन्धको उष्णता अनुभूत भै रहेको थिएन । नेपाली भूमि अतिक्रमणको दृष्टिले, यस मामिलापछि रूढताको मात्रा नेपाल तर्फ बढी हुनुपर्ने थियो, तर यसको उल्टो बेला बेलामा भारतले नै बढी रूढता अभिव्यक्त गर्ने गरेको थियो । नेपाल र भारतबीचको सीमा विवाद समाधान गर्न दुबैदेशका प्रबुद्ध व्यक्ति समिलित 'नेपाल-भारत प्रबुद्ध समूह (इपिजी)ले तयार पारको प्रतिवेदन भारतले बुझ्न नमानेर छवर्षदेखि अलपत्रको स्थितिमा छ । यस विषयमा भारतीय सरकारको मौन उपेक्षाले नेपालमा राजनीतिक र जनस्तरमा दुई देश बीचको सम्बन्धमा स्थायी कटुता देखिन्छ । सम्भवतः भारतीय सत्तापक्ष यस प्रतिवेदनलाई उपेक्षा गरेर आफ्नो कूटनीतिक सम्बन्ध बढाउन चाहन्छ, जुन कम्तीमा वर्तमान नेपाली राजनीतिक वातावरणमा सम्भव छैन । नेपाल र भारतबीचका यी कूटनीतिक समस्याहरुको विषयमा भारतीय सत्ता समर्थक कर्पोरेट मिडियाका विशेषज्ञहरु अधिकतर नेपालका कम्युनिस्टहरु प्रति अनुदार देखिने गर्छन् । त्यसमा पनि प्रम ओलीप्रति भारतीय सत्ता र मिडिया अलि बढी नै अनुदार देखिने गर्छ । भारतीय मिडियाले उनलाई बेइजिङ निकटको भनेर चित्रित गर्ने गर्छ । नेपालमा प्रधानमन्त्री भएपछि प्रायः भारतले औपचारिक भ्रमणको निम्तो दिने चलन, नेपालको प्रधानमन्त्री भारत भ्रमणमा जाने अपोषित चलन भई रहँदै आएको थियो । गणतन्त्र स्थापनापछि पहिलो पटक नेकपा (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष प्रचण्ड प्रधानमन्त्री हुँदा उनले पहिलो भ्रमण चीनतर्फ गरेर यस अपोषित चलनलाई तोडेका थिए । यद्यपि उनले आफ्नो चीन भ्रमणलाई अनौपचारिक र पहिलो औपचारिक भ्रमण भारत नै गर्ने भनेर सन्तुलन मिलाउन खोजेका थिए । यस पटक ओली प्रधानमन्त्री भएको नयाँ महिना शुरु भएको छ, उनले चीन भ्रमणपनि थ्याइसकेका छन्, तर भारतीय सत्ताबाट उनलाई भारत

भ्रमणको निम्तो आएन । दुई देशका परराष्ट्र मन्त्रालय र कूटनीतिक एजेन्सीहरुका शब्दहरु प्रायः सन्तुलित नै सुनिने गर्छन्, तर व्यवहारको स्तरमा सम्बन्धको चीसोपना पटक पटक अभिव्यक्त हुने गर्छ । लाम्छे दक्षिणी छिमेकी नेपाललाई बहुआयामिक क्षेत्रमा गलाएर सीमा अतिक्रमणको विवादलाई तुहाउन चाहन्छ र आफ्नो 'टुल्टलाई'को हैसियत कायम राख्न चाहन्छ । वस्तुतः नेपालमा राजनैतिक विकासमा भारतले शुरुदेखि नै सांस्कृतिक र राजनीतिक रूपमा सबैभन्दा निकटको भूमिका खेल्दै आएको छ । यसले दुईदेशको राजनीति र जनता दुबैतरको सम्बन्धमा निकटतम हार्दिकता जन्मिनुपनि स्वाभाविकपनि हो । यसलाई केही भारतपक्षीय कूटनीतिज्ञहरुले भारतीय भूमिकालाई अभिभावकीय रूपमा समेत चित्रित गर्ने गरेका छन् । यसको कूटनीतिक आसय भनेको हाम्रो दक्षिणी छिमेकी हाम्रो सबै इस्सुहरुमा चासो राख्न चाहन्छ । तर देशमा गणतन्त्र स्थापनापछि र विगत एक दशकदेखि विश्व राजनीतिमा आएको परिवर्तनहरुले कुनैपनि देशको कूटनीति एकपक्षीय रहनु सम्भव छैन । अझ नेपाल जस्तो दुई जायन्ट

अनेक प्रयत्न गर्दै आएको देखिन्छ । परराष्ट्रमन्त्रीमा नेका अध्यक्ष शेरबहादुर देउवाको श्रीमती आरजू राणा देउवाको चयनपनि यसै आशामा भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । श्रीमति आरजू राणा भारतमा सत्ताधारी पार्टी भारतीय जनता पार्टीको विदेश विभाग प्रमुख विजय चोथाइवालालाई राखी बाँध्ने मुँहबोली बहिनी भएको सर्वविदित नै छ । ओलीले सम्भवतः सम्बन्ध सुधारकै आशामा परराष्ट्रमन्त्री श्रीमति राणालाई पटक पटक दिल्ली पठाउने गरेको पनि विश्लेषण मिडियाहरुमा देखियो । तर यति गरेपनि दुई देशको बीच सम्बन्धको चीसोपना यथावत नै थियो । बरु राजावादीहरुको प्रदर्शनमा जसरी उत्तरप्रदेशको मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथको तस्वीर देखियो र मोदीसमर्थक भारतीय मिडियाहरुमा नेपालमा राजतन्त्र फिर्ताको सम्भावनामा बहस सुनिन थालियो, त्यसले संकीर्ण हिन्दुवादी मोदी शासनप्रति नेपालमा नयाँ आशंका र आक्रोशपनि देखियो । प्रधानमन्त्री, जो एमाले अध्यक्षपनि छन्, उनले पार्टीको बैठकमा राजावादीलाई उखसाउनुमा भारतीय पक्षको भूमिका रहेको प्रति आशंका समेत व्यक्त गरे । यसको एउटा कुना ओली सरकारमाथी प्रतिपक्षी दलहरुको दबाव बढ्दै जानु र उनको निमित्त अड्यारो घुम्ना गर्नु पनि हो ।

देशबीच भूपरिवेष्टित रूपमा अवास्थित देशमा भन्नु सम्भव छैन । तर यसले हाम्रो दक्षिणी छिमेकीको हामीप्रतिको कूटनीतिक अभिभावकत्व प्रभावित हुन्छ । यसले दुई देशको सीमा विवादमा नेपालको स्वतन्त्र तर्क र हैसियतको व्यवहारपनि मन नपरेको उसको एजेन्सीहरुको कूटनीतिक विज्ञप्तिहरु बाट बेला बेलामा अभिव्यक्त हुने गर्छ । हुन त नेपालको स्वतन्त्रता र सार्वभौमिकतालाई राजनीतिक स्तरमा भारतले सम्मान गर्दै आएको छ, तर दुई छिमेकी देश बीच तथा विश्व राजनीतिमा नेपालको स्वतन्त्र कूटनीतिक चाहना मन परेको देखिँदैन । लिम्पियाधुरा, लिपुलेक तथा कालापानी जस्ता सीमा विवादमा नेपालको राजनीतिक प्रतिरोध दुईदेश बीचको सम्बन्धमा सबैभन्दा चीसो उदाहरण छ । यसकारण विगत ६ वर्षदेखि भारतीय सहयोगका केही तुला परियोजनाहरु अलपत्र छन्, भैरहवा र पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा उडानको निमित्त रुट दिनमा भारतीय विदेश मन्त्रालयले सार्वजनिक रूपमा अस्वीकार गरिरहेको छ । जनस्तरमा दुई देशको सम्बन्धमा सौहार्द्रता नै देखिन्छ । तर राजकीय सम्बन्ध, विकासकार्य तथा कूटनीतिकस्तरमा सम्बन्धको चीसोपना भने लामो समयदेखि कायम छ । एमाले अध्यक्ष ओलीले प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा आसीन भएपछि, प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष रूपमा कूटनीतिक सम्बन्ध सुधारका

यस्तो भित्री बाहिरी सम्बन्धनशील परिस्थिति बीच बैककमा समकक्षी मोदीसँग प्रम ओलीको भेंट वार्ता भएको हो । माथी नै भनियो, भारतको वर्तमान कूटनीति नेपाललाई गलाएर विवादका विषयहरु ओभरलेमा पार्ने तथा नेपाललाई कोसं करेक्सन गर्न विवश पार्ने नीति लिएको देखिन्छ । तर आफ्नो वर्चस्वशाली नीतिको कारण दक्षिण एसियाका देशहरुसँग एकपछि अर्को गरी भारतको सम्बन्ध बिग्रिँदै गएको छ, त्यसमा नेपालपनि स्थायी रूपमा उनको कटु कितामा जाने सम्भावना बढ्दै गएको छ । दक्षिण एसियाको कूटनीतिमा यो सामान्य भई देखिएपनि भारत-चीन प्रतिद्वन्द्वताको दृष्टिले भारतीय कूटनीतिज्ञहरुले यसको महत्त्व बुझेका हुनसक्छन् । 'छिमेकी बदल्न नसकिने' बदल्न नसकिने नीति नेपालको निमित्त मात्रै होइन, भारतले पनि बुझेको हुनु पर्छ । यस्तोमा थप एउटा छिमेकी देशलाई स्थायी रूपमा उत्तरी छिमेकीको पोल्तामा जान दिन उसलेपनि चाहिँदैन । भेटघाट र वार्ताको प्रस्तावबाट पटक पटक पन्छिने मोदी, 'नोट टेकर' (रिपोट गर्ने) समेत नराखेर ४० मिनेटसम्म एक्ला एक्लै भेटनुलाई भारतीय पक्षले पनि वर्तमान भू राजनीतिक सम्बन्धनशीलता बुझेको अपेक्षा राख्नु अनुचित हुँदैन । तर, एउटा समृद्ध देशको छिमेकी हुनुको

सकारात्मक अनुभूति राजनीति, जनता र समृद्धि, सबै स्तरमा नेपालले अनुभूत नगरेसम्म यो स्थायी रूपमा सम्बन्ध सुधार सम्भव छैन । भारतीय कूटनीतिको समस्या के हो भने उसले आफ्नो भौगोलिक, आर्थिक, सैन्य विशालता तथा पारम्परिक सांस्कृतिक निकटतालाई राजनीतिक वर्चस्वको हतियारको प्रयोगगर्ने नीति निरन्तर कायम राख्न चाहन्छ । बैककमा ओली-मोदी भेंटले के सौँच्चे 'आइस ब्रेक' भएको हो, कि दुईतर्फा विज्ञप्तिमा देखिने हार्दिकता शब्दमा मात्रै हुनु, भने कुरा त आगामी दिनमा देखिँदै जाने हुनु । भेंटपछि दुबै नेताले प्रकट गरेको हार्दिक अभिव्यक्तिले केही बढी नै रोचक देखिन्छ । प्रम ओलीले 'एक्स'मा हिन्दीमा 'मेरो प्रिय मित्र प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीसँग आत्मीय भेंट भयो' भन्दै भेंट सार्थक र सकारात्मक रहेको उल्लेख गरेका छन् । अर्कोतिर भारतीय प्रम मोदीले पनि 'एक्स'मा नेपाली भाषामा 'प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसँगको भेंटबाट फलदायी र ह्यो, भारतले नेपालसँग सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिएको छ, हामीले नेपाल भारतबीच मित्रताका विभिन्न क्षेत्रमा छलफल गर्यौं' भन्ने हार्दिक उद्गार व्यक्त गरिएको छ । भारतीय विदेश मन्त्रालयले ओली-मोदीको यस भेंटलाई अड्वितीय र पनिष्ठ सम्बन्धको समीक्षा भनेको छ । त्यसरी नै नेपालको परराष्ट्र मन्त्रालयले पनि यसलाई महत्त्वपूर्ण उपलब्धिको रूपमा प्रचारित गरिरहेको छ । प्रम ओलीको पार्टी एमालेले पनि आफ्नो अध्यक्षको भेंटघाटलाई ठूलो उपलब्धिको रूपमा तथा भारतसँगको सम्बन्ध सुधारको रूपमा व्याख्या गरिरहेको छ । तर चीजहरु अझै 'टेस्ट ट्युब'भै छन् । जसरी नेपालपक्ष भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीलाई आगामी जेठ महिनाको शुरुमा काठमाडौंमा हुने 'सगरमाथा सम्वाद'मा भाग लिने आग्रह प्रत्यक्ष गरिरहेको छ, त्यसमा यो भेंटपनि सफल हुनसकेको छैन । भारतीय पक्षले काठमाडौं भ्रमणको सम्भावना अस्वीकार गरेको छ । त्यसरी नै यस पछि के भारतीय पक्षले प्रम ओलीलाई भारत भ्रमणको निम्तो दिएर औपचारिक रूपमा सम्बन्ध सुधारको सन्देश दिन्छ ? यसको निमित्त केही समय पर्खिनु नै पर्छ । यसरी नै भारतीय पक्षको मौनताको कारण विवादका अन्य विषय तथा रोकिएको विकास परियोजनाको कामहरु पुनः सकारात्मक रूपमा अगाडी बढ्छन्, बढ्दैनन् भन्ने तथ्यले पनि सम्बन्ध सुधारका सकारात्मक संकेत दिनसक्छ । तर दुई देशबीचको सम्बन्धमा स्थायी सुधारका सबैभन्दा कडा चुनौती भनेको दुई देशको बीचको सीमा विवाद तथा अतिक्रमणको विषय हो । प्रधानमन्त्री ओली नेपाल फर्कँदा विमानस्थलमा मोदीसँगको भेंटले दुई देशको बीचको सम्बन्धमा सकारात्मक परिवर्तन भएको भनेर हर्ष र उत्साह व्यक्त गरे । तर प्रश्न उठ्छ, मोदीसँगको भेंटमा उनले लिम्पियाधुरा र लिपुलेक लगायतको प्रश्न उठाए उठाएनन् ? उठाए भने उनको बढी ल्याउनेजस्तो थियो ? नेपालले अतिक्रमणित भूभाग सहित नक्सा जारी गरेको प्रति भारतीय प्रम मोदीको भावाभिव्यक्ति कस्तो थियो ? लगायतका राष्ट्रिय चासोको विषयमा उनको जवाफ सुन्न बाँकी नै छ । यस्ता विषयहरुको सीधा जवाफ त सुनिँदैन । व्यावहारिक परिणामहरुले भने बुझिँदै जाने कुनै हो यो । त्यसैले अहिले नै केही अनुमान गर्नु भन्दा, प्रतिष्ठा गर्नु नै उचित हुनेछ । यद्यपि यी प्रश्नहरु नेपाल भारत सम्बन्धका सबैभन्दा कठिन र सम्बन्धनशील विषयहरु हुन् । तथापि, अनौपचारिक नै भएपनि ओली-मोदीको भेंटबाट प्रारम्भिक 'आइस ब्रेक'को अपेक्षा राख्नु अनुचित हुँदैन । छिमेकी बदल्न सकिँदैन, र भारत र चीन दुबै नेपालका दुईतर्फा छिमेकी हुन् । यस भूराजनीतिक बाध्यतालाई समानरूपमा सबैले आत्मसात् गर्नसके राम्रो । दक्षिणी छिमेकीसँगको सम्बन्धमा पनि यो दृष्टिकोण लागू हुन्छ ।

मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य र दिगो विकास

हामीले संचालन गरिरहेका जनस्वास्थ्यका विभिन्न कार्यक्रमहरु मध्ये मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम असाध्यै महत्त्वपूर्ण छ । समाजमा रहेका हरेक आमाले स्वस्थ बच्चाको जन्म दिने वातावरण बनाउनु हामी सबैको कर्तव्य हो । स्वस्थ आमा र स्वस्थ बच्चा नै हामीले परिकल्पना गरेको समृद्ध भविष्यको बलियो आधार हो र हामीले गरेका लगानीहरु मध्ये दिगो लगानी हो । नेपाल सरकार मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य सुधारकोलागि निरन्तर रूपमा सार्थक प्रयास गरिरहेको छ । आज विश्व स्वास्थ्य दिवस २०२५ देशभर "स्वस्थ शुरुवात, समृद्ध भविष्य" भन्ने नाराका साथ मनाई रहेका छौं । यस सन्दर्भमा मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्यमा नेपालले हासिल गरेका प्रगतितालाई थप नजिकबाट हेर्ने र प्रगतिहरुको समीक्षा गर्ने अवसर प्राप्त भएको छ । नेपालको संविधान २०७२ ले मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य सेवालाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको रूपमा लिँदै मौलिक हकको रूपमा राखेको छ । जस अनुरूप सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार ऐन २०७५ तथा जनस्वास्थ्य ऐन २०७५

ले प्रजनन स्वास्थ्य तथा सुरक्षित मातृत्व र नवजात शिशु स्वास्थ्यलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा मार्फत हरेक नागरिकलाई निःशुल्क रूपमा सेवा पुर्याउने लक्ष्य लिएको छ । नेपालमा सन् १९९६ मा ५३.९ प्रतिशत लाख जीवित जन्म रहेको मातृ मृत्युदर सन् २०२३ सम्ममा ७९.५% ले घटेर १४.२ प्रतिशत लाख जीवित जन्म पुगेको देखिन्छ । यही अवधिमा नवजात शिशु मृत्युदर ५० बाट घटेर १६.६ प्रतिशत १००० जीवित जन्ममा पुगेको छ । यस्तै गर्भ, मृत जन्म २००१ मा ३० बाट घटेर २०२३ सम्ममा १३.५ प्रतिशत १००० जन्ममा पुगेको छ । (विश्व स्वास्थ्य संगठन, २०२४) । यी सबै रोकथाम गर्न सकिने मृत्युहरुको यूनिकरण दर कायम भएमा, नेपालले मातृ मृत्यु, मृत जन्म र नवजात शिशु मृत्युदरको सन् २०३० सम्ममा लक्ष्य हासिल गर्ने प्रवल सम्भावना छ । दिगो विकास लक्ष्यमा उल्लिखित मातृ मृत्युदरको विश्वव्यापी लक्ष्यले मातृ मृत्युदर ७० प्रतिशत लाख जीवित जन्म सम्ममा घटाउने लक्ष्य राखेको भएता पनि नेपालको हकमा सन् २०१५ को मातृमृत्यु अनुपातको दुई तिहाई घटाउने लक्ष्य अनुसार यो ९३ प्रतिशत लाख जीवित जन्म

हुन्छ । त्यसैले अहिलेको अनुमानित तथ्यांकले नेपाल दिगो विकास लक्ष्यलाई पुरा गर्ने बाटोमा छ । नेपाल सरकारले आफ्ना नियमित कार्यक्रमहरु, निःशुल्क सुत्केरी सेवा, सुत्केरी घरभेट कार्यक्रम, ८ पटक गर्भवति जाँच सेवा, निःशुल्क नवजात शिशु उपचार, शल्यक्रिया सहितको सुत्केरी सेवा, निःशुल्क आमा सुरक्षा कार्यक्रम, नवजात शिशु कार्यक्रम, खोप, पोषण तथा यातायात खर्च समेत प्रदान गरी मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्यको क्षेत्रमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुर्याउँदै आएको छ । आमा र बच्चाको उपचारात्मक सेवाको साथै सम्बर्धनात्मक र प्रतिकारात्मक कार्यहरु उच्च प्राथमिकतामा छन । यस कार्यमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय; शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय; महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय र अन्य सम्बन्धित मन्त्रालयहरु तथा साभेदार संघसंस्थाहरुको अटुट प्रयास र पहल सराहनीय छ । प्रसूति पश्चात हुने रक्तस्राव, उच्च रक्तचाप र गर्भ रहनु पूर्वको आमाको स्वास्थ्य समस्या जस्ता जटिलताहरु मातृ मृत्युका प्रमुख अनुपातको दुई तिहाई मातृ तथा नवजातशिशु कार्यक्रममा

‘सगरमाथा संवाद विश्वव्यापी पहल हो’

काठमाण्डु । वन तथा वातावरण राज्यमन्त्री रुपा विकले नेपालले पहिलोपटक आयोजना गर्न लागेको सगरमाथा संवादको उद्देश्य विश्वव्यापी पहल भएको बताउनुभएको छ ।

इन्टरनेसनल रिसेसन्स एन्ड ग्लोबल डेभलपमेन्ट डेपार्टमेन्ट, एआइआरजिडिडी० ले नेपाल सरकारसँगको सहकार्यमा आज यहाँ आयोजना गरेको प्रि-सगरमाथा संवाद कार्यक्रममा उहाँले सगरमाथा संवाद कार्बन कम उत्सर्जन गर्ने समुदायका मानिसलाई समेत लक्षित भएको उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “नेपाल जलवायु परिवर्तनका कारणले गर्दा अत्यधिक जोखिमपूर्ण मुलुक हो, त्यसलाई लक्षित गरेर रोकथामका लागि सरकारले काम गरिरहेको छ ।”

नेपाल सरकारले पहिलो पटक आगामी जेट २ देखि ४ गतेसम्म सगरमाथा संवाद कार्यक्रम गर्न लागेको छ ।

कार्यक्रममा अन्तरराष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र ९इसिमोड० का महानिर्देशक डा पेमा म्याम्सोले हिमाल यस क्षेत्रका जनताका लागि मात्र नभई विश्वका लागि प्राकृतिक सम्पदा र जीवनको आधार भएकाले अब प्रकृतिलाई फिर्ता दिने समय भएको बताउनुभयो । उहाँले सगरमाथा संवाद हामीले प्रकृतिलाई के दिन सक्छौं भन्ने विषयमा केन्द्रित हुनुपर्ने सुझाव दिँदै भन्नुभयो, “सगरमाथा संवादमा हिमालय क्षेत्रको जलवायुका विषयका बारेमा जोड दिनुपर्छ ।”

पूर्वअर्थ सचिव मधु मरासिनीले सगरमाथा संवाद नेपालका लागि महत्वपूर्ण अन्तरराष्ट्रिय छलफल

र बहसको थलो हुने उल्लेख गर्दै सङ्घमा छ प्रतिशत बजेट नै जलवायु परिवर्तनका लागि छुट्याइएको जानकारी दिनुभयो । “सोही योजनाको अन्त्यसम्म जलवायु परिवर्तनको क्षेत्रमा सङ्घको बजेटमा २० प्रतिशत पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

जलवायुविद् डा पपुलर जेन्टले जलवायु परिवर्तनको क्षेत्रमा काम गर्दा अन्तरराष्ट्रिय मन्त्रहरूमा नेपालका तर्फबाट संवाद गर्दा स्थायी टोली बताउनुपर्ने धारणा व्यक्त गर्नुभयो । उहाँले यस क्षेत्रका सबै विज्ञहरूले जलवायु परिवर्तनले मुलुकमा परेको असरबारे आफ्ना तर्फबाट बोल्नुपर्ने उल्लेख गर्दै यो युवाको ‘एजेन्डा’ समेत भएको बताउनुभयो ।

आइआरजिडिडीका अध्यक्ष तथा पूर्वराजदूत शर्मिला पराजुली ढकालले हिमाल र मानवजातिबीच महत्वपूर्ण सम्बन्धको प्रि-सगरमाथा संवाद आयोजना गरिएको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “विश्वको जलवायु क्षेत्रको केन्द्रमा हिमालय सङ्घटन बरेमा बहस हुनुपर्छ ।” साथै उहाँले सगरमाथा संवादको प्रि-शुरू लोको

आगामी दिनमा विभिन्न छलफल र बहस चलाउने योजना रहेको बारेमा जानकारी दिनुभयो । संवादका दौरानमा भएको छलफलबाट आएका सुझावलाई सगरमाथा संवाद सचिवालयलाई हस्तान्तरण गरिने उहाँको भनाइ थियो ।

सगरमाथाको आरोहण गरिसक्नुभएका आरोही दावा टाँसी शेर्पाले बढी जनसंख्याको कारण नभई हिमालय क्षेत्रमा आनन्ददायी जीवनयापन खोज्दा हिउँ पलिएको उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “हिमाल जोगाउनका लागि सबैको पहल आवश्यक छ, स्थानीय समुदायका व्यक्तिहरूको पहलले मात्र हिमाल जोगाउन सकिँदैन ।”

उद्योग वाणिज्य महासङ्घ नेपालका पूर्वअध्यक्ष चण्डीराज ढकालले आइआरजिडिडीले गरेको प्रि-सगरमाथासंवादलेनेपालसरकारले गर्न लागेको सगरमाथा संवादलाई सघाउन मद्दत पुग्ने बताउनुभयो ।

प्रिन हाइड्रोजन त्याबका टिम लिडर सहायक प्राध्यापक डा विराजसिंह थापाले नेपालको वार्षिक अर्बौं कम्प जीवाष्म इन्धनमा खर्च भइरहेको उल्लेख गर्दै आवश्यक नीतिको व्यवस्थापन गरी हाइड्रोजन र नवीकरणीय इन्धनको प्रयोगमा जोड दिनुपर्ने सुझाव दिनुभयो । रासस

संविधान मन्दिर्न भनिनु इमानदारिताको खडेरी हो: प्रधानमन्त्री

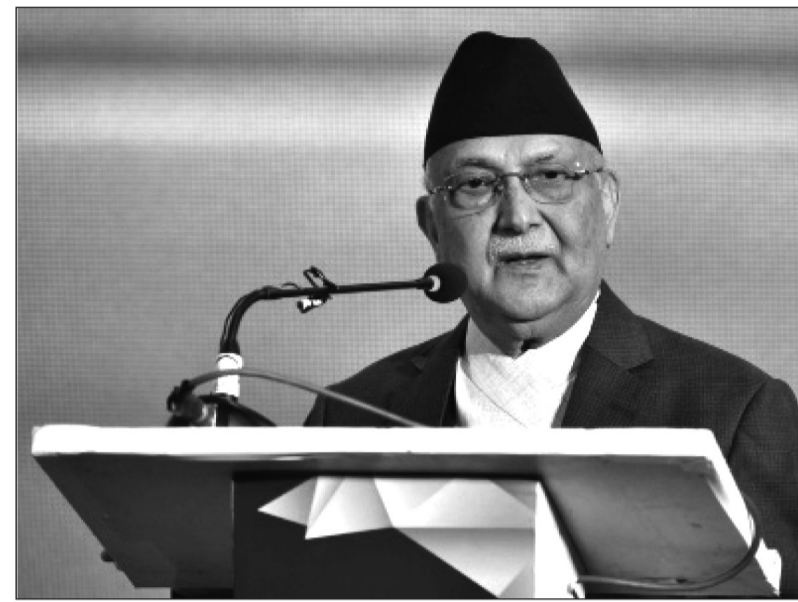
“हागो मुलुक भौगोलिक, प्राकृतिक र सांस्कृतिक रुपमा विविधतायुक्त छ । विविधताका बीचमा एकता आवश्यक छ । बिना एकता हामीले चाहेका उपलब्धि हासिल हुन सक्दैनौं”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “विविधता अभिशाप होइन, सम्पत्ति हुनुपर्छ । राष्ट्रिय र अन्तरराष्ट्रिय समस्या आउँदा नेपाल एकजुट भएर समाधान गर्न लाग्नुपर्छ ।”

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले संविधानअन्तर्गत शपथ खाएर संसदा आएर संविधान मन्दिर्न भनिनु इमानदारिताको खडेरीपन हुने बताउनुभएको छ ।

फरियन अफेयर्स मिडियाद्वारा सोमबार आयोजित ‘हिमालयन डायलड’को पहिलो शुरु लोको उद्घाटन सत्रलाई सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले सामन्ती शासन व्यवस्थाका कारण नेपाल विकासमा पछाडि परेको र राजनीतिक परिवर्तनपछि जनताले गरेका व्यापक अपेक्षाका बीच आफूहरूले विकास र सुशासनका यात्रालाई अगाडि बढाउन भरपर्दुर प्रयास गरिरहेको बताउनुभयो ।

“पराजित सामन्तवाद मलाई त आउन मन लागिराख्या छ भन्ने छाडेको छैन । मलाई साथ देऊ भनिराखेका छन्”, राजतन्त्रवादीतर्फ लक्षित गर्दै उहाँले भन्नुभयो, “संविधानकै व्यवस्थाअन्तर्गत शपथ खाएर संसदा आएर संविधान मन्दिर्न भनिनु इमानदारिताको खडेरी हो ।” यसबाट सङ्क्रमणकाल अर्भे लम्बिने देखिएको उहाँको भनाइ थियो । “जता हावा ढल्केको छ, त्यतै बग्ने प्रवृत्ति पनि हुन्छ । जायज माग लिएर आउँदा हामी सुन्छौं । सडकमा कसैले दुःख पाइरहन पुर्दैन । शिक्षकहरूले सडकमा बसिरहन पुर्दैन । हामी संवादबाट उहाँहरूका मागलाई यथोचित सम्बोधन गर्नेछौं”, उहाँले थनुभयो ।

प्रधानमन्त्री ओलीले नेपाल आफ्नो स्वाधीनता, स्वाभिमान र राष्ट्रिय हितको रक्षा गर्दै अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्धबारे त्यसका केही दायित्वहरू निर्वाह गर्न लागेको बताउनुभयो । उहाँले बञ्जालको खाडीको तातो हावालाई छेक्ने काम नेपालकै हिमालले गर्ने तथा समुद्रलाई धेरै तातो हुन नदिन र मरुभूमिकरणबाट यस

भूभाग र बाँकी विश्वलाई जोगाउने काम हिमालले गरिरहेको उल्लेख गर्नुभयो ।

“हाम्रो मुलुक भौगोलिक, प्राकृतिक र सांस्कृतिक रुपमा विविधतायुक्त छ । विविधताका बीचमा एकता आवश्यक छ । बिना एकता हामीले चाहेका उपलब्धि हासिल हुन सक्दैनौं”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “विविधता अभिशाप होइन, सम्पत्ति हुनुपर्छ । राष्ट्रिय र अन्तरराष्ट्रिय समस्या आउँदा नेपाल एकजुट भएर समाधान गर्न लाग्नुपर्छ ।”

उहाँले आदर्श कमजोर र स्वार्थी हाबी हुँदै गएको विश्वमा राष्ट्रिय हितलाई ध्यान दिँदै विश्वकै सुरक्षा र मानवीय हितमा हामीले आफ्नो तर्फबाट योगदान दिन सक्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । भूराजनीतिका नाममा आफ्नो

कमजोरी ढाक्ने काम गर्न नहुने उल्लेख गर्दै उहाँले भूराजनीतिक सचेतनाका साथ राष्ट्रिय हितलाई अगाडि बढाउन आवश्यक रहेको बताउनुभयो ।

“अन्तरराष्ट्रिय जवाफदेहीतासहितको न्यायोचित राष्ट्रिय हित र विचारलाई छोड्नु भन्ने होइन । कुनै छिमेकीसँग बढी मित्रता भन्ने खालको कोल्टिने राजनीति गर्नु हुँदैन । हामी कसैको सामरिक गठबन्धनमा लाग्दैनौं । हामी शान्तिका पक्षमा छौं”, उहाँले भन्नुभयो । हिमालयन संवादको पहिलो शुरु लामा विभिन्न राजनीतिक दलका नेता र कूटनीतिक क्षेत्रका विज्ञहरूले नेपालको परराष्ट्र नीतिका विषयमा दुई सत्रमा छलफल गर्नुहुने फरियन अफेयर्स मिडियाका अध्यक्ष गोपाल खनालले जानकारी दिनुभयो । रासस

नेपाल-भारत सम्बन्ध सुदृढ बनाउन चन्द्रशेखरको भूमिका महत्वपूर्ण

काठमाण्डु । उपप्रधानमन्त्री एवं सहरी विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंहले नेपाल-भारतबीच सम्बन्ध सुदृढ बनाउनमा भारतका पूर्वप्रधानमन्त्री चन्द्रशेखरको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको स्मरण गर्नुभएको छ ।

गणेशमान सिंह फाउन्डेसनले आयोजना गरेको नेपाल-भारत सम्बन्ध सुदृढ गर्न भारतका पूर्वप्रधानमन्त्री चन्द्रशेखरले पुऱ्याउनुभएको योगदान विषयक अन्तरक्रियामा उहाँले चन्द्रशेखरको भूमिकाको प्रशंसा गर्नुभएको हो ।

“चन्द्रशेखर र गणेशमानबीच निकै घनिष्ठ सम्बन्ध थियो । उहाँहरूले नेताको रूपमा राजनीतिक परिवर्तनमा खल्नुभएको भूमिका महत्वपूर्ण छ”, उहाँले भन्नुभयो, “०४६ सालको जनआन्दोलनलाई सफल बनाउन चन्द्रशेखरखुल्ले खल्नुभएको भूमिका स्मरणीय छ ।”

उहाँले चन्द्रशेखरको प्रेरणाले नेपाल-भारतको सम्बन्ध भन्नु बलियो बनाएको बताउनुभयो । नेपाली काँग्रेसका नेता डा प्रकाशशरण महतले पनि नेपालमा २०४६ मा भएको जनआन्दोलनलाई सफल बनाउनमा चन्द्रशेखरको भूमिकाको स्मरण गर्नुभयो ।

“भारतमा प्रधानमन्त्री हुँदा नेपाललाई निकै सहयोग गर्नुभयो उहाँले । बिपी कोइरालासँगको सम्बन्ध पनि राम्रो थियो”, उहाँले भन्नुभयो, “२०४६ सालको आन्दोलनमा उहाँ नेपालमै आएर गणेशमान सिंहको घरमा भाषण गरेर महत्वपूर्ण योगदान गर्नुभएको थियो ।” रासस

मापदण्ड विपरीतका सवारी साधन रोकिने

काठमाण्डु । भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री देवेन्द्र दाहालले गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गरी मापदण्ड विपरीतका सवारी साधन सञ्चालनमा रोक लगाइने बताउनुभएको छ ।

मन्त्रालयमा यातायात व्यवसायी तथा मजदुरहरूसँगको सोमबारको छलफलमा उहाँले नियम विपरीत सञ्चालन भइरहेका सवारी साधन सञ्चालनमा रोक लगाउन सडक तथा यातायात विभागले मात्र सम्भव नहुने भएकाले गृह मन्त्रालयसँग समेत समन्वय गरिने बताउनुभएको हो ।

यसैगरी निर्माणस्थलहरूमा सवारी साधन अवरोध हुन नदिन वैकल्पिक बाटो तथा ‘डाइभर्सन’को व्यवस्थापनलाई समेत प्राथमिकता दिइने उहाँले बताउनुभयो । काठमाडौँ र पूर्वी नेपाललाई जोड्ने बिपी राजमार्ग

मर्मतलाई तीव्रता दिइएको जनाउँदै उहाँले वैकल्पिक सडकका रुपमा उपयोग हुने कति लोकपथ मर्मतलाई समेत प्राथमिकताका साथ अघि बढाइएको उल्लेख गर्नुभयो । यस्तै मन्त्रालयका सचिव केशवकुमार शर्माले यातायात सञ्चालनलाई व्यवस्थित बनाउन गृह मन्त्रालय, ट्राफिक प्रहरीलगायतका निकाय तथा संघीय सरकारसँग थप समन्वय

गरिने बताउनुभयो । दाउन्ने सडकमा भइरहेको निर्माणका कारण सवारी साधन तथा यात्रुलाई परेको समस्याप्रति मन्त्रालय गम्भीर रहेको भन्दै मालवाहक तथा यात्रुवाहक गाडीलाई उपयुक्त समय मिलाएर पास हुने व्यवस्था मिलाइएको बताउनुभयो । सो खण्डको निर्माणलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिएकाले चाँडै यातायात सहज पारिने उहाँले

प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा यातायात व्यवसायी महासङ्घका अध्यक्ष विजय स्वार्, वरिष्ठ उपाध्यक्ष सरोज सिटौला, महासचिव डेगनाथ गौतम, विभिन्न मजदुर सङ्गठनका प्रतिनिधिलगायतको सहभागिता रहेको थियो । यस्तै सडक विभागका महानिर्देशक रामहरि पोखरेल, उपमहानिर्देशक लगायतको उपस्थिति थियो । रासस

शिक्षकसँगको सहमतिका आधारमा विद्यालय शिक्षा एन जारी गर्न माओवादीको माग

काठमाण्डु । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र) ले विगतमा नेपाल शिक्षक महासङ्घसँग भएको सहमतिका आधारमा विद्यालय शिक्षा एन तत्काल जारी गर्न सरकारसँग माग गरेको छ ।

माओवादी केन्द्रका उपाध्यक्ष एवं प्रवक्ता अभिप्रसाद सापकोटाले सोमबार विज्ञापित जारी गर्दै संसद् को विशेष अधिवेशन वा अन्य उपायबाट सो एन जारी गरी आन्दोलनरत शिक्षकलाई शैक्षिक जिम्मेवारी पूरा गर्न वातावरण बनाउन आग्रह गर्नुभएको हो । शिक्षा क्षेत्रमा गुणात्मक सुधार आजको आवश्यकता भएको औँल्याउँदै माओवादी केन्द्रले विद्यालयस्तरमा लामो समयदेखि कायमै शिक्षकका लागि उद्योगमुखी वातावरण सिर्जना गर्दै उनीहरूको पेसागत सुरक्षा र अनिवार्य सर्व भएको जनाएको छ । माओवादीले संविधानतः आमनागरिकले शिक्षा प्राप्त गर्न पाउने अधिकार सुनिश्चित भए पनि आवश्यक कानुनी र नीतिगत संरचना निर्माण नहुँदासम्म सञ्चयीताको

मर्म अनुरूप शैक्षक क्षेत्रको पुनर्संरचना हुन नसके उल्लेख गरेको छ । माओवादीले निजामती, शिक्षा, स्वास्थ्य, प्रहरीलगायत एन जारी गरी कार्यान्वयनमा जोड दिन सरकारको ध्यानकाषण गराएको छ ।

आफ्नो पार्टी नेतृत्वको सरकारले जटिलताबीच विद्यालय शिक्षा विधेयक तर्जुमा गरी संसदा दर्ता गरेको जनाउँदै माओवादी केन्द्रले सो विधेयकलाई यथाशीघ्र पारित नगरेर सरकारले शिक्षक र विद्यार्थीको पेसा र भविष्यमाथि खेलबाड गरेको आरोप लगाएको छ । “सरकार गठन भएको दश महिनासम्म आन्दोलनरत शिक्षकको जायज मागलाई बेवास्ता गरिनु तथा शिक्षकलाई आन्दोलन चर्किराएपछि बजेट अधिवेशनमा विधेयक पारित गर्ने तर्क दिनु विरोधाभाष छ”, प्रवक्ता सापकोटाले भन्नुभयो । शिक्षकका मागप्रति ऐक्यबद्धता व्यक्त गर्दै माओवादीले आमजनसमुदायमा समेत शिक्षकका पक्षमा उभिन आह्वान गरेको छ । रासस

‘युवामा रोजगारी सृजना मुख्य मुद्दा’

कुम्भे । नेपाली काँग्रेसका महामन्त्री गणनकुमार थापाले युवामा रोजगारी सृजना अहिलेको मुख्य मुद्दा रहेको बताउनुभएको छ । तरुण दल तनहुँद्वारा प्रकाशन गरिएको ‘तरुण यात्रा’ पुस्तक विमोचन गर्दै सोमबार उहाँले भन्नुभयो, “देशमा प्रत्येक वर्ष पाँच लाख रोजगारी सृजना गर्नुपर्ने देखिन्छ, तर हामीले ५० हजार रोजगारी सृजना गर्न सकेका छैनौं । अबको पाँच वर्ष यस्तै रहने हो भने देशमा युवा शक्ति घट्ने छ ।” उहाँले बालकक्षामा अध्यक्षनरत बालबालिकाको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने भनाई अनुसार उपस्थित नहुने गरेको बताउनुभयो ।

प्रविधिको युगमा युवालाई रोजगार बनाउने योजना अगाडि सार्नुको विकल्प नरहेको उहाँको भनाइ छ । तरुण दलले युवासँग जोडिएका मुद्दालाई उठान गरी रोजगारी वृद्धिमा आवाज उठाउनुपर्ने आवश्यकता उहाँले औँल्याउनुभयो । अबको १८/२० वर्षपछि वैदेशिक रोजगारीमा जानुपर्ने बाध्यता

अन्त्य गर्ने गरी काम गर्नुपर्ने महामन्त्री थापाले युवालाई निराश हुनबाट जोगाउन कुम्भेका भातृ सङ्गठनको अधिवेशन समयमा गनुपर्ने र नयाँ नेतृत्वले समयमा नेतृत्व लिन पाउने वातावरण बनाउनुपर्नेमा उहाँको जोड छ ।

उहाँले कृषिलाई विशिष्टकृत गर्दै काम जनशक्ति परिचालन गरी बढी उत्पादन लिने गरी प्रविधिको उपयोग गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “कम जनशक्ति परिचालन गरेर उन्नत र रोजगारी सृजना गर्दै बढी उत्पादन लिनतर्फ प्रविधिको उपयोगमा युवालाई प्रोत्साहन गर्नुपर्छ ।” तरुण दलका जिल्ला अध्यक्ष हीरा थापाको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा नेपाली काँग्रेसका जिल्ला समर्पित जीतप्रकाश आले, निर्वातमान सभापति वैकुण्ठ न्यौपाने लगायतले युवालाई कृषिसँग प्रविधिसँग जोडेर स्वदेशमै रहने वातावरण बनाउन आवश्यक रहेकामा जोड दिनुभएको थियो । रासस

प्रभु बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय बर्दibas, महेतरीका तपसिलमा उल्लेखित उम्गी तथा जमानतकर्तालाई कर्जा चुक्ता गर्ने तथा धितोमा रहेको सम्पत्ती गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र मार्फत लिलाम जिताउने गर्ने बारेको १५ दिने सार्वजनिक सूचना

(मिति २०८१/१२/२६ गते मंगलबारको जनकपुर दृष्टि राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित)

यस बैंक (साविक सेन्चुरी कर्मासंयल बैंक लि.) बाट तपसिलमा उल्लेखित उम्गीले लिएको कर्जाको किस्ता (साँवा, व्याज) भुक्तानी सम्बन्धी शर्त कर्वालियत उल्लंघन गर्नु भएको तथा पटक पटक मौखिक एवं लिखित तरताकेता गर्दा समेत सोको पूर्ण बेवास्ता गरी उम्गी तथा जमानतकर्ताले कर्जा निर्यात तथा चुक्ता गर्ने तर्फ चासो नदेखाई आलतल गरी बसेको हुनाले बैंकले अस्लीका लागि मिति २०८१/०४/२९ गते मंगलबारको आर्थिक राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा उम्गी तथा जमानतकर्तालाई कर्जा चुक्ता गर्ने ३५ दिने सार्वजनिक सूचना तथा धितोमा रहेको सम्पत्ती गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र मार्फत लिलाम बिक्री गर्ने बारेको ७ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएकोमा सो सूचना बमोजिम कर्जा चुक्ता तथा धितो लिलाम बिक्री हुन नसकेकोले कर्जा अस्लीका लागि कर्जा सुरक्षणको रुपमा बैंक समक्ष धितो रहेको तपसिलमा उल्लेखित सम्पत्ति जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रको माध्यमबाट लिलाम बिक्री गर्ने भएकोले उक्त सम्पत्ति के छि दार माउ र मुल्यमा खरिद गरी लिने हो, सो व्यहोरा खुलाई यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र बैंकको शाखा कार्यालय, बर्दibas, महेतरीमा दाखिल गर्नु हुन इच्छुक व्यक्ति तथा संगठित संस्था सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । प्राप्त बोलपत्रहरू यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १६औं दिन अर्थात् मिति २०८२/०१/१० गते बुधवार (सो दिन सार्वजनिक विदा परेमा सोको लगत्तै बैंक खुलेको दिन) बैंकको शाखा कार्यालय, बर्दibas, महेतरीमा दिनको ठीक ३:०० (तिन) बजे खोल्ने भएकोले उक्त दिन उपस्थित हुन सम्बन्धित उम्गी, सुरक्षणधनी, इच्छुक बोलपत्रदाता तथा सम्बद्ध सबैमा अनुरोध छ । प्राप्त बोलपत्रहरू बैंकले विना कुनै कारण दशाई स्वीकार वा अस्वीकार गर्न सक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ । पुनश्च: यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र उक्त बाँकी सम्पूर्ण कर्जाको साँवा व्याज तथा हर्जाना लगायतका अन्य दै दस्तुर समेत तिरि बुकाई कर्जा चुक्ता फछ्यौँट गर्ने गराउनको लागि सम्बन्धित उम्गी, धितो सुरक्षण धनी तथा जमानतकर्ता समेतलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । उक्त म्याद भित्र समेत कर्जा चुक्ता नभएमा उम्गी तथा जमानतकर्ता लगायत नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालोसूचीमा समाविष्ट गर्नुपर्ने सम्बद्ध सबैलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका बमोजिम कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालोसूचीमा समावेश गराउन सकिने व्यहोरा जानकारी गराउँदै कर्जाको सुरक्षणको रुपमा बैंक समक्ष धितो रहेको तपसिलमा उल्लिखित अचल जायजवा जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानूनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रस्तुत सूचनाको म्याद भित्र प्राप्त हुन आएका गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रको माध्यमबाट लिलाम बिक्री गरिने र कुनै कारणवश तपसिलमा उल्लेखित जायजवा लिलाम बिक्री नभएमा सो जायजवा अन्य व्यवस्था गरी बेच विखन गर्न सक्ने वा नियमानुसार बैंकले आफ्नो नाममा सकार गरी लिन सक्ने तथा उक्त जायजवाबाट बैंकको सम्पूर्ण बक्यौता असूल उपर नभएमा प्रचलित कानून बमोजिम असूल उपर गरी लिइने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।

क. उम्गी तथा जमानतकर्ताको विवरण :	
उम्गी : नेपाल सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौंमा कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम मिति २०७५/१२/२९ गते दर्ता नं. २१३०४०/०७५/०७६ मा दर्ता कायम भई नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, आन्तरिक राजश्व विभाग, आन्तरिक राजस्व कार्यालय जनकपुर, बर्दibasबाट मिति २०७५/१२/२९ मा स्थायी लेखा नम्बर (पान) दर्ता प्रमाणपत्र नं. ६०५१९४३३३ को प्रमाणपत्र प्राप्त रचना कृषी फर्म प्रा.लि. । ठेगाना : महेतरी जिल्ला बर्दibas न.पा. वडा नं. ८ ।	संचालक तथा जमानतकर्ता : राज नारायण महतो (ना.प्र.नं. १८३०६३/६२१, जारी मिति २०६३/१०/१९ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महेतरी ।) । ठेगाना : महेतरी जिल्ला बर्दibas न.पा. वडा नं. ८ (साविक विजलपुरा गा.वि.स. वडा नं. ६) । बाबु : राम औतार महतो । बाजे : प्रभु महतो ।
संचालक तथा जमानतकर्ता : राजकुमार सुसलिङ्ग (ना.प्र.नं. ०४९८२५८ जारी मिति २०१९/०९/१८ दोस्रो प्रतिलिपि जारी मिति २०६०/०१/०२ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महेतरी ।) । ठेगाना : महेतरी जिल्ला बर्दibas न.पा. वडा नं. ८ (साविक हातीलेट गा.वि.स. वडा नं. १) । बाबु : राम व. सुसलिङ्ग । बाजे : रत्न बहादुर सुसलिङ्ग ।	जमानतकर्ता : रंजना कुमारी (ना.प्र.नं. १८२०६८/६७७ जारी मिति २०६९/०३/१२ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महेतरी ।) । स्थाई ठेगाना : महेतरी जिल्ला गौशाला न.पा. वडा नं. १० (साविक लक्ष्मीनर्या गा.वि.स. वडा नं. १) । हालको ठेगाना : महेतरी जिल्ला बर्दibas न.पा. वडा नं. ८ । बाबु : श्याम सुन्दर महतो । पति : राज नारायण महतो । ससुरा : राम औतार महतो ।
जमानतकर्ता : मन साया राणा (ना.प्र.नं. ९९ जारी मिति २०५५/०४/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का.च.पुर रौतहट ।) । स्थाई ठेगाना : रौतहट जिल्ला चन्द्रपुर न.पा. वडा नं. १ (साविक रौतहट जिल्ला पौराई गा.वि.स. वडा नं. २) । हालको ठेगाना : महेतरी जिल्ला बर्दibas न.पा. वडा नं. ८ । बाबु : चन्द्र बहादुर राणा । पति : राजकुमार सुसलिङ्ग । ससुरा : राम व. सुसलिङ्ग ।	लिलाम बिक्री हुने सम्पत्तिको विवरण : १. रंजना कुमारीको नाममा मालपोत कार्यालय बर्दibas, महेतरीमा दर्ता कायम रहेको महेतरी जिल्ला १५ नं. बहादुर गञ्ज गा.वि.स. वडा नं. २ नक्सा सिट नं. २४ स्थित कित्ता नं. ४९२ को क्षेत्रफल ०-२-०-० (विघा) को घर/जग्गा र सो घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत .....१ २. राजकुमार सुसलिङ्गको नाममा मालपोत कार्यालय बर्दibas, महेतरीमा दर्ता कायम रहेको महेतरी जिल्ला १५ नं. बहादुर गञ्ज वडा नं. १ स्थित कित्ता नं. ५३६ को क्षेत्रफल ०-३-१५-० (विघा) को घर/जग्गा र सो घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत .....१ ३. उम्गी रचना कृषी फर्म प्रा.लि.को को स्वामित्वमा रहेको चालु सम्पत्तिहरू उपर हाइपोथेकेसन सुरक्षण १
पुनश्च : १. बोलपत्र सम्बन्धी शर्त बन्देज सहितको बोलपत्र फारम बैंकको प्रधान कार्यालय, बबरमहल, काठमाण्डौं स्थित कर्जा असुली विभाग र शाखा कार्यालय बर्दibas, महेतरीबाट समेत प्राप्त गर्न सकिन्छ । २. सम्पत्ति दाखिलखारेज नामसारी गर्दा नेपाल सरकारले तोके बमोजिम लाग्ने राजश्व लगायत सम्पूर्ण दैदस्तुर सकारकर्ता स्वयले तिर्नुपर्नेछ । ३. लिलाम हुने सम्पत्ति निरीक्षण अवलोकन गर्नु परेमा वा धितो लिलाम सम्बन्धी अन्य थप जानकारी आवश्यक भएमा बैंकको प्रधान कार्यालय, बबरमहल, काठमाण्डौं स्थित कर्जा असुली विभाग र शाखा कार्यालय बर्दibas, महेतरीमा सम्पर्क राख्न सकिन्छ ।	

चीनले ट्रम्पको करविरुद्ध प्रतिक्रिया दिँदै गर्दा सेयर बजार आतङ्कित

एएफपी टोकियो। चिनियाँ प्रतिकार र विश्वव्यापी मन्दीको चेतावनी अफ चर्को हुँदै जाँदा पनि अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले आफ्नो कठोर भन्सार शुल्कमा अडान लिइरहेको बेला सोमबार विश्व बजार आतङ्कित भएको छ।

विश्वभरका देशहरूले नयाँ अमेरिकी भन्सार शुल्कको धारलाई कम गर्न सङ्घर्ष गरिरहेका छन् तर बेइजिङले विश्वको दुई दूला अर्थतन्त्रबीचको व्यापार युद्धलाई बढावा दिँदै भन्सार शुल्कहरूको सामना गरिरहेको सङ्केत दिएको छ।

अमेरिकाका व्यापारिक साभेदारहरूसँगको घाटामा कटौती गर्ने आफ्नो मागलाई दोब्बर तुल्याउँदै त्यो समाधान नभएसम्म कुनै पनि सम्झौतामा कटौती नगर्ने बताउनुभएको छ।

अप्रिलपछि पहिलोपटक अमेरिकी तेल प्रविन्डोरेल ५० डलरभन्दा तल भरेको छ।

विरुद्ध चेतावनी दिइरहेको छ। “५० भन्दा बढी देशले वार्ता सुरु गर्न राष्ट्रपतिसँग सम्पर्क गरेका छन्”, हवाई हाउस राष्ट्रिय आर्थिक परिषद्का प्रमुख केभिन ह्यासेटले अमेरिकी व्यापार प्रतिनिधिलाई उद्घृत गर्दै आइतबार एबिसीको दिस विक्लाई भन्नुभयो।

“कहिलेकाहीँ तपाईंले केही कुरा ठिक गर्न औषधि लिनुपर्छ”, ट्रम्पले आइतबार भन्नुभयो। उहाँले एयर फोर्स वनमा सवार पत्रकारहरूलाई विश्व नेताहरू ‘सम्झौता गर्न लालायित भइरहेको’ बताउनुभयो।

जपानमा निक्केई छ दशमलव पाँच प्रतिशतले घटेको छ। प्रारम्भिक कारोबारमा लगभग आठ प्रतिशतले घटेको थियो। हडकडमा ह्याड सेड लगभग १० प्रतिशत र साइड कम्पोजिट चार प्रतिशतभन्दा बढी घटेको छ।

पहिलो त्रैमासिकमा अमेरिकालाई आफ्नो सबैभन्दा ठूलो निर्यात बजारका रूपमा गणना गर्ने उत्पादन पावरहाउस भियतनामले पहिले नै सम्पर्क गरिसकेको छ र ट्रम्पले लगाएको

विरुद्ध चेतावनी दिइरहेको छ। “५० भन्दा बढी देशले वार्ता सुरु गर्न राष्ट्रपतिसँग सम्पर्क गरेका छन्”, हवाई हाउस राष्ट्रिय आर्थिक परिषद्का प्रमुख केभिन ह्यासेटले अमेरिकी व्यापार प्रतिनिधिलाई उद्घृत गर्दै आइतबार एबिसीको दिस विक्लाई भन्नुभयो।

अधिकंश देशले जवाफी कारवाही गर्न छाडेका छन् तर एसियाली बजारहरू बन्द भएपछि चीनले शुक्रबार अप्रिल १० देखि सबै अमेरिकी सामानमा ३४ प्रतिशत प्रतिशोधार्थक भन्सार शुल्क लगाउने घोषणा गरेको छ। “यो” कठोर-बल आर्थिक युद्ध हो”, एसियाई एसेट म्यानेजमेन्टका स्टिफन इन्नेसले भन्नुभयो, “बजारले तपाईंलाई सरल भाषामा भन्दैछ: विश्वव्यापी माग हराइरहेको छ र विश्वव्यापी मन्दी आउने वाला छ र तीव्रतामा आउँदैछ।”

अर्थमन्त्री स्कट बेसेन्टले पनि ५० वटा देशले सम्पर्क गरेको एनबिसीको मिट द प्रेसलाई बताउनुभयो। “मलाई लाग्छ कि यो राष्ट्रपति ट्रम्पको निर्णय हो”, ट्रम्पले उनीहरूसँग वार्ता गर्नुहुन्छ कि अन्वने प्रश्नमा बेसेन्टले भन्नुभयो, “यस क्षणमा उहाँले आफ्नो लागि अधिकतम प्रभाव सिर्जना गर्नुभएको छ... मेरो विचारमा हामीले देशहरूले के प्रस्ताव गर्छन् र त्यो विश्वसनीय छ कि छैन हेर्नुपर्नेछ।”

ओप-एडमा यथास्थितिलाई बढ्दो रूपमा ‘सम्झौताहरू र गठबन्धनहरू’ मा भर पर्ने बताउँदै ‘हामीले चिनेको संसार गइसकेको छ’ भनी चेतावनी दिनुभयो।

अर्थमन्त्री स्कट बेसेन्टले पनि ५० वटा देशले सम्पर्क गरेको एनबिसीको मिट द प्रेसलाई बताउनुभयो। “मलाई लाग्छ कि यो राष्ट्रपति ट्रम्पको निर्णय हो”, ट्रम्पले उनीहरूसँग वार्ता गर्नुहुन्छ

प्रतिशत र सिङ्गापुर आठ दशमलव पाँच प्रतिशतले घटे। न्युयोर्क स्टक एक्सचेन्जको मुख्य बोर्डहरूका लागि फ्युचर कन्ट्र्याक्टहरू आइतबार तीव्र रूपमा तल भरेको थियो। यसले सोमबार बजार खुल्दा वाल स्ट्रट स्टकहरूका लागि थप पीडाको सुझाव दिन्छ।

यद्यपि उहाँले आफू दृढ रहने बताउनुभएको छ र उहाँको प्रशासनले कुनै पनि प्रतिशोध

४६ प्रतिशत भन्सार शुल्क कम गर्न कम्तीमा ४५ दिनको ढिलाइ अनुरोध गरेको छ।

भारतको मुख्य शेयर सूचकाङ्क खुल्दा ३% भन्दा बढीले गिरावट

एएफपी मुम्बई। बेन्चमार्क निफ्टी सूचकाङ्क तीन प्रतिशतभन्दा बढी तल भरेका कारण सोमबार खुला कारोबारमा भारतीय शेयरहरूको मूल्यमा गिरावट आएको छ।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले गत हप्ता भारतबाट हुने आयातमा २६ प्रतिशत कर लगाउनुभएपछि नयाँदिल्लीले भन्सार शुल्क वृद्धिबाट हुने ‘प्रभाव’ र ‘अवसर’ दुवैको परीक्षण गरिरहेको बताएको थियो।

भएपछि भारतको वाणिज्य विभागले ‘विभिन्न उपायका प्रभावहरू सावधानीपूर्वक परीक्षण गरिरहेको’ भन्दै एक विज्ञापितमा ‘यो नयाँ विकासका कारण उत्पन्न हुनसक्ने अवसरहरू पनि अध्ययन गरिरहेको’ जनाएको छ।

उक्त बच्चाको अस्पतालमा ‘दादुरा जटिलताहरू’ को लागि उपचार प्राप्त गरिरहेको भन्दै उहाँले बच्चालाई ‘दादुरा विरुद्धको खोप लगाइएको थिएन र कुनै अन्तर्निहित स्वास्थ्य समस्या थिएन’ भन्नुभयो।

अमेरिकाले वर्षौंको सबैभन्दा खराब दादुरा प्रकोपसँग जुभिरहेको बेला राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पका स्वास्थ्यमन्त्री रोबर्ट एफ केनेडी जुनियरले खोपको महत्त्वलाई कम आँके आफ्नो विगतको बयानबाजीले स्वास्थ्य विज्ञहरूलाई चिन्तित बनाएको छ।

एयर फोर्स वानमा पत्रकारहरूको प्रश्नको जवाफमा ट्रम्पले प्रकोपलाई ‘अहिलेसम्म हामीले कुरा गरिरहेको कुराको तुलनामा सापेक्षिक रूपमा सानो सङ्ख्या’

कि भन्ने प्रश्नमा बेसेन्टले भन्नुभयो, “यस क्षणमा उहाँले आफ्नो लागि अधिकतम प्रभाव सिर्जना गर्नुभएको छ... मेरो विचारमा हामीले देशहरूले के प्रस्ताव गर्छन् र त्यो विश्वसनीय छ कि छैन हेर्नुपर्नेछ।”

नेपाली क्रिकेट टोली हडकड जाँदै

काठमाण्डु। हडकडमा हुने चारदेशीय टि ट्वान्टी आई सिरिजमा भाग लिन जाने नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टोलीलाई बिदाइ गरिएको छ।

सोमबार नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान) का उपाध्यक्ष रोशन सिंह राउत तथा पदाधिकारीले टोलीलाई बिदाइ गरे।

कतार र आयोजक हडकडसँग खेल्नेछ नेपालले पछिल्लो पटक गत अक्टोबरमा अमेरिकासँग खेलेको सिरिज ३-० ले जितेको थियो। यसपछि नेपालले खेल्न लागेको यो पहिलो टी ट्वान्टी सिरिज हो।

बुधवार सुरु हुन सिरिजको लागि टोली ज्ञानेन्द्र मल्लको प्रशिक्षणमा रहनेछ। नवनिर्वाचित मुख्य प्रशिक्षक स्टुअर्ट ल नेपाल नआइपुगेको कारण मल्ललाई यो सिरिजको लागि जिम्मेवारी दिइएको हो।

मल्लले क्यानले यो जिम्मेवारी दिएकोमा धन्यवाद दिए र आफ्नो लागि गर्वको विषय भएको बताए। साथै

नेपालले बुधवार पहिलो खेल हडकडसँग खेल्नेछ। नेपाली टिम आज राती हडकड प्रस्थान गर्नेछ।

जापानी सम्राटद्वारा द्वितीय विश्वयुद्धको युद्धस्थल इवो जिमाको भ्रमण

एएफपी इवो जिमा। जापानका सम्राट नारहितो र साम्राज्ञी मासाकोले सोमबार दोस्रो विश्वयुद्धको अन्त्यको ८०औं वार्षिकोत्सव मनाउन सानो प्रशान्त टापु इवो जिमाको दुर्लभ भ्रमण गर्नुभएको छ।

८० वर्ष पुगेको अवसरमा संयुक्त रूपमा टापुको भ्रमण गर्नुभएको थियो। यो लडाइँले चलाचित्र र पुस्तकहरूलाई प्रेरित गर्‍यो तर यो द्वितीय विश्वयुद्धको सबैभन्दा प्रसिद्ध तस्वीरहरू मध्ये एक - माउन्ट सुबिबाचीको भग्नावशेष ढाकेको सतहमा अमेरिकी मारिनेहरूको एक समूहले अमेरिकी भण्डा फहराइरहेको देखाउने तस्वीरसँग सबैभन्दा बढी जोडिएको छ।

आज यो टापु नागरिकहरूका लागि प्रतिबन्धित छ र यसको खेरो समुद्री किनारामा युद्धपोतका क्षतिग्रस्त भागहरू छरिएका छन् तथा हरियालीमा जिन्न लागेका परित्यक्त ट्याङ्कहरू अवस्थित छन्। यस दुर्गम ज्वालामुखी टापुमा युद्धमा मृत्यु भएकाहरूका अवशेष खोज्ने प्रयास जारी छ। त्यहाँ एएफपी पत्रकारले सोमबार गन्धकको गन्ध हावामा फैलिएको बताए।

विवादित टापु विवादबीच जापानी एनजिओमाथि रुसको प्रतिबन्ध

एएफपी मस्को। टोकियोसँगको उत्तेजाबीच रुसले सोमबार दोस्रो विश्वयुद्धको समयमा मस्कोले कब्जा गरेको विवादित टापु शुङ्खलालाई फिर्ता गर्न आह्वान गर्न जापानी समूहलाई गैरकानूनी घोषित गरेको बताएको छ।

भर्निने द्वीपसमूह जापानको उत्तरपूर्वी तटमा अवस्थित छ। यी चारवटा टापु युद्धको अन्तिम महिनाहरूमा सोभियत सेनाले कब्जा गरेको थियो र टोकियोले ‘अविध कब्जा’ भनेर वर्णन गरेदेखि मस्कोले कब्जा गरेको छ।

गर्न चाहने र रुसको सार्वभौमिकतामा अतिक्रमण गर्ने आरोप लगाउँदै ‘अवाञ्छनीय’ घोषित गरेको जनाएको छ।

सन् २००३ मा स्थापना भएको यो सङ्घ टापुहरूको फिर्ताका लागि जापानको मुख्य कालत समूह हो र ‘एफिका-चान’ नामक फिर्ता मस्केट प्रयोग गरेर बच्चाहरूलाई विवादका बारेमा शिक्षण सामग्री प्रदान गर्दछ। ‘अवाञ्छनीय’

घोषित हुनाले रुसमा सङ्गठनको लागि काम गर्ने वा सहकार्य गर्ने जो कोही पनि अभियोजनका लागि उत्तरदायी हुन्छ।

रुसले अर्को समूह चिशिमा र हाबोमाई द्वीपहरूका निवासीहरूको लिंगलाई पहिले नै प्रतिबन्ध लगाइसकेको थियो।

विदेशी लगानीका लागि ‘सुरक्षित र आशाजनक भूमि’ रहने चीनको प्रतिज्ञा

एएफपी बेइजिङ। अमेरिकी आयातमा ३४ प्रतिशत भन्सार शुल्क लगाएपछि चीनका एक उच्च अधिकारीले अमेरिकी कम्पनीहरूको संरक्षण गर्ने प्रतिज्ञा गरेका छन्। साथै उनले आफ्नो देश विदेशी लगानीका लागि ‘आशाजनक भूमि’ रहने वचन दिएको बेइजिङले सोमबार बताएको छ।

अमेरिकालाई बहुपक्षीय व्यापार प्रणालीको सही मार्गमा फिर्ता ल्याउने उद्देश्यले हो”, उहाँले जीई हेल्थकेयर र मेडेट्रोमिक लगायत प्रतिनिधिहरूलाई भन्नुभयो।

उप वाणिज्यमन्त्री लिङ जीले आइतबार अमेरिकी कम्पनी प्रतिनिधिहरूको प्यानललाई भन्सार शुल्कले ‘अमेरिकी कम्पनीहरू सहित उद्यमहरूको दृढतापूर्वक संरक्षण गर्दछ’ भन्नुभएको छ।

सन् २०२४ मा अमेरिकाले चीनलाई एक खर्ब ४४ अर्ब ६० करोड डलरको सामान निर्यात गरेको थियो। यो उसले आयात गरेको चार खर्ब ३९ अर्ब ७० करोड डलरभन्दा निकै कम हो। यसको निर्यातमा प्रमुख क्षेत्रहरूमा विद्युतीय र इलेक्ट्रोनिक्स उपकरणहरू र विभिन्न इन्धनहरू, साथै तेल बीउ र अन्नहरू समावेश छन्।

सागसब्जी र फलफूलको मूल्य

काठमाण्डू । कालीमाटी फलफूल तथा तरकारी बजार विकास समितिले सोमबारका लागि कृषिउपजको थोक मूल्य निर्धारण गरेको छ । समितिका अनुसार तरकारी र फलफूलको अधिकतम थोक मूल्य निर्धारण गरिएको हो ।

गोलभेंडा टूलो (नेपाली) प्रतिफलको र ४०, गोलभेंडा टूलो (भारतीय) प्रतिफलको र ५०, गोलभेंडा सानो (लोकल) प्रतिफलको र २०, गोलभेंडा सानो (तराई) प्रतिफलको र २५, आलु रातो प्रतिफलको र ३५, आलु रातो (भारतीय) प्रतिफलको र ४०, प्याज सुकेको (भारतीय) प्रतिफलको र ४५, गाजर (लोकल) प्रतिफलको र ३५, गाजर (तराई) प्रतिफलको र ३०, बन्दा (लोकल) प्रतिफलको र १५, बन्दा (तराई) प्रतिफलको र १२, बन्दा (नरवल) प्रतिफलको र २०, काउली (स्थानीय) प्रतिफलको र ४०, स्थानीय काउली (ज्यापु) प्रतिफलको र ४०, मूला रातो प्रतिफलको र ४५, मूला सेतो (लोकल) प्रतिफलको र ३०, सेतो मूला (हाइब्रिड) प्रतिफलको र ३०, भन्डा लाम्चो प्रतिफलको र ४० तथा भन्डा डल्लो प्रतिफलको र ४५, तने बोडीको मूल्य प्रतिफलको र ९० कायम गरिएको छ ।

यसैगरी, मटरकोसा प्रतिफलको र ८०, घिउ सिमी (लोकल) प्रतिफलको र ९०, घिउ सिमी (हाइब्रिड) प्रतिफलको र ९०, घिउ सिमी (राजमा) प्रतिफलको र ८०, टाटे सिमी प्रतिफलको र ७०,

६०० निर्धारण गरिएको छ । न्युरो प्रतिफलको र ८०, ब्रोकाउली प्रतिफलको र ७०, चुकुन्दर प्रतिफलको र ६०, सर्जीवन प्रतिफलको र १८०, कोइरातो प्रतिफलको र २२०, रातो बन्दा प्रतिफलको र ४५, जिरीको साग प्रतिफलको र ६५, ग्याटकोभी प्रतिफलको र ६५, सेलरी प्रतिफलको र २००, पार्सले प्रतिफलको र ३००, सौफको साग प्रतिफलको र ९०, पुदिना प्रतिफलको र ३५०, गाटे मूला प्रतिफलको र ६०, इमली प्रतिफलको र ३५, तामा प्रतिफलको र १००, तोफु प्रतिफलको र १२० र गुन्डुक प्रतिफलको र ३५० तोकैको छ ।

समितिले स्याउ (भोलो) प्रतिफलको र २५०, स्याउ (फूजी) प्रतिफलको र ३५०, केरा (दर्जन) र १६०, कागती प्रतिफलको र २८०, अनार प्रतिफलको र ३५०, अहुर (हरियो) प्रतिफलको र २००, अहुर (कालो) प्रतिफलको र २५०, भारतीय सुन्तला र १५०, तबुजा हरियो प्रतिफलको र ७०, मौसम प्रतिफलको र २००, जुनार प्रतिफलको र २००, भुइँकटहर प्रतिगोटा र २००, काँक्रो (लोकल) प्रतिफलको र १२०, काँक्रो (हाइब्रिड) प्रतिफलको र ८०, रुख कटहर प्रतिफलको र १२०, निबुवा प्रतिफलको र ५०, नासपाती (चाइनिज) प्रतिफलको र २६०, मेवा (नेपाली) प्रतिफलको र ५०, मेवा (भारतीय) प्रतिफलको र १२०, अम्बा प्रतिफलको र १२०, लप्सी प्रतिफलको र १००, उखु प्रतिगोटा र १००,

तितो केरला प्रतिफलको र १००, लौका प्रतिफलको र ४०, परबर (लोकल) प्रतिफलको र ९०, परबर (तराई) प्रतिफलको र ८०, चिचिण्डो प्रतिफलको र ८०, धिरीला प्रतिफलको र ७०, भिन्गुनी प्रतिफलको र ८०, फर्सी पाकेको प्रतिफलको र ५०, फर्सी हरियो (लाम्चो) प्रतिफलको र ३०, हरियो फर्सी (डल्लो) प्रतिफलको र ३०, सलामम प्रतिफलको र ७०, भिण्डी प्रतिफलको र १३० कायम गरिएको छ ।

यस्तै, सखरखण्ड प्रतिफलको ७०, बरेला प्रतिफलको र ४०, पिँडालू प्रतिफलको र ९०, स्कूस प्रतिफलको र ४०, रायो साग प्रतिफलको र ७०, पालुको साग प्रतिफलको ८०, चमसुको साग र ६०, तोरीको साग प्रतिफलको र १००, मेथीको साग प्रतिफलको र १००, प्याज हरियो प्रतिफलको र ६०, बकुला प्रतिफलको र ५०, तरलु प्रतिफलको र १२०, च्याउ (कन्य) प्रतिफलको र २५०, च्याउ (डल्लो) प्रतिफलको र ३०० तथा कुरिलो प्रतिफलको र

स्ट्रबेरी (धुँपैसेलु) र २५०, किमी प्रतिफलको र ४५० तथा आभोकाडो प्रतिफलको र ६५०, अमलाको मूल्य प्रतिफलको र १३० निर्धारण गरिएको छ । यसैगरी, अदुवा प्रतिफलको र १३०, खुसानी सुकेको प्रतिफलको र ४००, खुसानी हरियो प्रतिफलको र ७०, खुसानी हरियो (बुलेट) प्रतिफलको र ५०, खुसानी हरियो (माछे) प्रतिफलको र ७०, खुसानी हरियो (अकबरे) प्रतिफलको र २५०, भेडे खुसानी प्रतिफलको र ९०, लसुन हरियो प्रतिफलको र ७०, हरियो धनिया प्रतिफलको र १८०, लसुन सुकेको चाइनिज प्रतिफलको र ३२०, लसुन सुकेको नेपाली प्रतिफलको र ३००, ताजा माछा (रहु) प्रतिफलको र ३२०, ताजा माछा (बचुवा) प्रतिफलको र २६०, ताजा माछा (छडी) प्रतिफलको र २४०, रुख टमाटर प्रतिफलको र १४०, राजा च्याउ प्रतिफलको र ३०० र सितार्के च्याउको मूल्य प्रतिफलको र ८०० तोकैको छ । रासस

शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जमा वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र निर्माण अन्तिम चरणमा

कञ्चनपुर । शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी क्षेत्र अर्जुनीमा बाघ-चितुवा लगायतका जनावरलाई उद्धार गरी राख्नका लागि वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको छ । राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषको एक करोड बढीको लगानीमा दुई उद्धार केन्द्र निर्माण भइरहेका छन् । केन्द्रका लागि पूर्वाधार निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको काञ्चनपुर कार्यालय प्रमुख लक्ष्मीराज जोशीले बताउनुभयो ।

“खानेपानी, विद्युत्, सिस्मिटीभी जडानको कार्य हुन बाँकी छ” उहाँले भन्नुभयो, “केन्द्रको चारैतिर सडक (पहुँच मार्ग) निर्माण भइरहेको छ,भने घेरवार राख्ने कार्य हुन बाँकी रहेको छ।” केन्द्रको भौतिक पूर्वाधार निर्माणको पूरा हुने लागेपनि अन्य कार्यका लागि दातु निकायको खोजी गरी रहेको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । “बाघ-चितुवा लगायतका जनावरलाई निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रबाट उद्धार गरेर ल्याएपछि

खुवाउने आहाराको व्यवस्थाका लागि पनि आवश्यक बजेटको जोहो मिलाउने कार्य हुन बाँकी छ” कार्यालय प्रमुख जोशीले भन्नुभयो, “त्यसको प्रबन्धका लागि कार्य अगाडि बढाउनु छ।”

शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जका सूचना अधिकारी पुरुषोत्तम बाग्लेले केन्द्र निर्माणका लागि निकुञ्ज कार्यालयले प्राविधिक सहयोग र निर्माणका लागि जग्गा व्यवस्थापनसँग अनुमति दिने कार्य गरेको बताउनुभयो । “पूर्वाधार निर्माणको सम्पूर्णकार्य एनटिएनसीले गरेको छ” उहाँले भन्नुभयो, “एक/दुई महिनाभित्रै केन्द्र पूर्णरूपमा निर्माण भइसक्छ।”

मध्यवर्ती क्षेत्रबाट उद्धार गरी ल्याउने बाघ-चितुवा लगायतका अन्य जनावरको केन्द्रमा राखेर स्वास्थ्य परीक्षणको कार्यसँगै उपचार गरेपछि सुरक्षित स्थानमा छाडिने उहाँले बताउनुभयो । नरभक्षी भएका बाघ-चितुवालाई उद्धार गरेर ल्याएपछि आनीबानीमा सुधार नहुँदासम्म केन्द्रमा

रखिने र त्यसपछि सुरक्षित स्थानमा छाडिने उहाँको भनाइ छ । उहाँका अनुसार अलपत्र अवस्थामा फेला परेका, अशक्त, घाइते र समस्याग्रस्त जीवजन्तुको उद्धार गरी केन्द्रमा राखेर पालनपोषणको कार्य गरी बासस्थानमा पुनःस्थापन गर्न सघाउ पुग्ने उहाले बताउनुभयो । आधुनिक शैलीमा जीवजन्तुलाई राख्नका लागि निर्माण भइरहेको केन्द्र सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा पहिलो रहेको छ । भने चितुवा लगायतका जनावरलाई उद्धार गरी राख्नका लागि डडेल्धुरामा एनटिएनसीले खोर यस अघिनि निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याएको थियो । निकुञ्जमा बाघ-चितुवालगायतका जनावरको संख्यामा वृद्धि भएपछि मध्यवर्ती क्षेत्रका बासिन्दाको खेतबारीमा देखिन थालेका छन् । गत साता बेलेरी नगरपालिकामा र साउन महिनामा दोधारा चाँदनी नगरपालिका क्षेत्रबाट निकुञ्ज कार्यालयले दुई वटा बाघको सन्तुलित उद्धार गरी सुरक्षित स्थानमा छाडेको छ ।

प्रत्येक महिना निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रका बस्तीमा चितुवा देखिने गरेको छ । निकुञ्ज र कोषको टोलीले उद्धार गरी सुरक्षित स्थानमा छाड्ने कार्य गर्दै आएका छन् । उद्धार केन्द्र नहुँदा निकुञ्जलाई उद्धार गरिएका जनावर राख्नका लागि समस्या हुँदै आएको थियो । केन्द्र निर्माणको कार्यले जीवजन्तुको उद्धार गरी राख्नका लागि सहज हुने भएको छ । यस कार्यले उद्धार गरिएका जीवजन्तुलाई उद्धार गर्ने बासस्थानमा पुनःस्थापन गराउन पनि सहयोग पुग्ने भएको छ । रासस

यस्तो छ विदेशी मुद्राको विनिमयदर

काठमाण्डू । नेपाल राष्ट्र बैङ्कले सोमबारका लागि विदेशी मुद्राको विनिमयदर निर्धारण गरेको छ । राष्ट्र बैङ्कका अनुसार अमेरिकी डलर एकको खरिददर १३६ रूपैयाँ ८ पैसा र बिक्रीदर १३६ रूपैयाँ ६८ पैसा कायम भएको छ ।

युरोपियन युरो एकको खरिददर १४९ रूपैयाँ ९ पैसा र बिक्रीदर १४९ रूपैयाँ ७५ पैसा, युएई डिराम एकको खरिददर १७५ रूपैयाँ ४३ पैसा र बिक्रीदर १७६ रूपैयाँ २० पैसा, स्वीस फ्रयाङ्क एकको खरिददर १५८ रूपैयाँ १३ पैसा र बिक्रीदर १५८ रूपैयाँ ८३ पैसा कायम गरिएको छ ।

अष्ट्रेलियन डलर एकको खरिददर ८२ रूपैयाँ २५ पैसा र बिक्रीदर ८२ रूपैयाँ ६१ पैसा, क्यानेडियन डलर एकको खरिददर ९५ रूपैयाँ ६९ पैसा र बिक्रीदर ९६ रूपैयाँ ११ पैसा, सिङ्गापुर डलर एकको खरिददर १०१ रूपैयाँ १० पैसा र बिक्रीदर १०१ रूपैयाँ ५५ पैसा, ओमनी रियाल एकको खरिददर ३५३ रूपैयाँ ४९ पैसा र बिक्रीदर ३५५ रूपैयाँ ५ पैसा रहेको छ । भारतीय रूपैयाँ एक सयको खरिददर १६० रूपैयाँ र बिक्रीदर १६० रूपैयाँ १५ पैसा तोकैको छ ।

राष्ट्र बैङ्कले यो विनिमयदरलाई आवश्यकतानुसार जुनसुकै समयमा पनि संशोधन गर्न सकिने जनाएको छ । वाणिज्य बैङ्कले तोकने विनिमय दर भने फरक हुनसक्ने र अद्यावधिक विनिमय दर केन्द्रीय बैङ्कको वेबसाइटमा उपलब्ध हुने जनाइएको छ । रासस

रुपैयाँ ९५ पैसा र बिक्रीदर तीन रूपैयाँ ९७ पैसा, युएई डिराम एकको खरिददर ३७ रूपैयाँ ५ पैसा र बिक्रीदर ३७ रूपैयाँ २१ पैसा, मलेसियन रिङ्गेट एकको खरिददर ३० रूपैयाँ ६७ पैसा र बिक्रीदर ३० रूपैयाँ ८० पैसा, साउथ कोरियन वन एक सयको खरिददर ९ रूपैयाँ ३२ पैसा र बिक्रीदर ९ रूपैयाँ ३६ पैसा, स्वीडिस क्रोनर एकको खरिददर १३ रूपैयाँ ६२ पैसा र बिक्रीदर १३ रूपैयाँ ६८ पैसा र डेनिस क्रोनर एकको खरिददर २० रूपैयाँ र बिक्रीदर २० रूपैयाँ ८ पैसा तोकिएको छ । राष्ट्र बैङ्कले हङकङ डलर एकको खरिददर १७ रूपैयाँ ५० पैसा र बिक्रीदर १७ रूपैयाँ ५८ पैसा, कुवेती दिनार एकको खरिददर ४४२ रूपैयाँ ९ पैसा र बिक्रीदर ४४४ रूपैयाँ ४ पैसा, बहराइन दिनार एकको खरिददर ३६० रूपैयाँ ९६ पैसा र बिक्रीदर ३६२ रूपैयाँ ५६ पैसा, ओमनी रियाल एकको खरिददर ३५३ रूपैयाँ ४९ पैसा र बिक्रीदर ३५५ रूपैयाँ ५ पैसा रहेको छ । भारतीय रूपैयाँ एक सयको खरिददर १६० रूपैयाँ र बिक्रीदर १६० रूपैयाँ १५ पैसा तोकैको छ ।

मुडुखेती परीक्षण

चैनपुर । कृषि प्राविधिकहरूका अनुसार मुडु न्यानो हावापानी सहने बाली हो । यसको वृद्धि विकास र राम्रो उत्पादन लिन औसत तापक्रम २७ देखि ३५ डिग्री सेन्टिग्रेड उपयुक्त मानिन्छ । सामान्यतया तराईमा उत्पादन हुने मुडुखेती यहाँ पनि परीक्षण गरिएको छ ।

कोसेबालीअन्तर्गत पर्ने मुडु र वसन्ते मकैखेती केदारपुर गाउँपालिकाको भोतामा सुरु गरिएको छ । समुन्द्री सतहबाट ९५० मिटरको उचाइमा अवस्थित भोतामा पहिलोपटक सिङ प्लान्टरमार्फत बीउ रोपिएको हो ।

गाउँपालिकाले ६५ रोपनी क्षेत्रफलको जमिन भाडामा लिएर मुडु र वसन्ते मकै रोपेको गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष मनिषा धामीले बताउनुभयो । उहाँले मुडुखेतीबाट आम्दानी मात्रै

नभई जमिन सफ्रिने आशा गरेको बताउनुभयो । खेतिले उर्वरा बढ्ने, आम्दानी हुने र स्वास्थ्यलाई फाइदा पुग्ने अपेक्षासहित मुडुखेतीको परीक्षण गरिएको उहाँको भनाइ छ । जिल्लाका लागि नयाँ बाली भएकाले पनि परीक्षण सफल भएमा क्षेत्र विस्तार गर्ने तयारी गरिएको छ ।

नयाँ बाली र धेरै फाइदा हुने आशाका कृषकहरू मुडुखेतीलाई उत्साहित भएको कृषि ज्ञान केन्द्र प्रमुख खेमराज पनेरुले बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “माटोको उर्वरा बढ्ने र आम्दानीको गतिलो माध्यम बन सक्ने हुँदा कृषकहरू उत्साहित हुनुभएको छ ।” पनेरुका अनुसार हातले नै रोप्दा गहिरो हुन सक्ने भएकाले सिङ प्लान्टरमार्फत रोपिएको हो ।

मुडुको बीउ ४-५ सेन्टिमिटर गहिरो रोप्दा बीउको उमाराशक्ति राम्रो हुने गर्छ । यदि माथिलो भाग सुक्छा छ भने बीउ रोपेन थोरै गहिरो बढाउन सकिने र धेरै गहिरो भयो भने पनि उमाराशक्ति राम्रो नहुने प्रमुख पनेरु बताउनुहुन्छ । उहाँले बीउ रोपेनुअघि उर्वरजन, फस्फोरस र पोटस नुहँदा उमाराशक्ति राम्रो हुने बताउनुभयो । त्यसका लागि भोतामा गँड्यौला मल र पिनाको मल प्रयोग गरिएको उहाँले बताउनुभयो । प्रशस्त प्राञ्जारिक पदार्थसहित बलौटे वा चिन्टारलो दोमट माटोमा मुडुको उत्पादन राम्रो मानिने हुँदा उपयुक्त ठाउँ भोता छानेर गरिएको उहाँको भनाइ छ । रासस

प्रभु बैंक लिमिटेड शाखा कार्यालय बर्दियास, महोत्तरीका तपसिलमा उल्लेखित जग्गा तथा जमानतकर्तालाई कर्जा चुक्ता गर्ने तथा धितोमा रहेको सम्पत्ती गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र माफर्त लिलाम बिक्री गर्ने बारेको १५ दिने सार्वजनिक सूचना

(मिति २०८१/१२/२६ गते मंगलबारको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित)

यस बैंकबाट तपसिलमा उल्लेखित ऋणीले लिएको कस्ता (साँवा, व्याज) भूकानी सम्बन्धी शर्त कबूलियत उल्लंघन गर्नु भएको तथा पटक पटक मौखिक एवं लिखित तरताकेता गर्दा समेत सोको पूर्ण वेवास्ता गरी ऋणी तथा जमानतकर्ताले कर्जा निर्यामित तथा चुक्ता गर्ने तर्फ चासो नदेखाई आलटाल गरी बसेको हुनाले बैंकले कर्जा असुलीका लागि मिति २०८१/०५/१६ गते बिहवारको जनकपुर टुडे दैनिक पत्रिकामा ऋणी तथा जमानतकर्तालाई कर्जा चुक्ता गर्ने ३५ दिने सार्वजनिक सूचना तथा धितोमा रहेको सम्पत्ती गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र माफर्त लिलाम बिक्री गर्ने बारेको ७ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएकोमा सो सूचना बमोजिम कर्जा चुक्ता तथा धितो लिलाम बिक्री हुन नसकेकोले कर्जा असुलीका लागि कर्जा सुरक्षणको रूपमा बैंक समक्ष धितो रहेको तपसिलमा उल्लेखित सम्पत्ति जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रको माध्यमबाट लिलाम बिक्री गरिने भएकोले उक्त सम्पत्ति के कति दर भाउ र मुल्यमा खरिद गरी लिने हो, सो व्यहोरा खुलाई यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र बैंकको शाखा कार्यालय, बर्दियास, महोत्तरीमा दाखिल गर्नु हुन इच्छुक व्यक्ति तथा संगठित संस्था सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । प्राप्त बोलपत्रहरू यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १६ औं दिन अर्थात् मिति २०८२/१/१० गते बुधवार (सो दिन सार्वजनिक बिदा परेमा सोको लगत्तै बैंक खुलेको दिन) बैंकको शाखा कार्यालय, बर्दियास, महोत्तरीमा दिनको ठीक ३:०० (तिन) बजे खोलिने भएकोले उक्त दिन उपस्थित हुन सम्बन्धित ऋणी, सुरक्षणधनी, इच्छुक बोलपत्रदाता तथा सम्बन्धित सबैमा अनुरोध छ । प्राप्त बोलपत्रहरू बैंकले विना कुनै कारण दर्शाई स्वीकार वा अस्वीकार गर्न सक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ । पुनश्च: यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र उक्त बैंक सम्पूर्ण कर्जाको साँवा व्याज तथा हर्जाना लगायतका अन्य दै दस्तुर समेत तिरि बुझाई कर्जा चुक्ता फछ्यौट गर्न गराउनको लागि सम्बन्धित ऋणी, धितो सुरक्षण धनी तथा जमानतकर्ता समेतलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । उक्त ब्याद भित्र समेत कर्जा चुक्ता नभएमा ऋणी तथा जमानतकर्ता लगायत नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालोसूचीमा समाविष्ट गनुपने सम्बन्ध सबैलाई नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशिका बमोजिम कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालोसूचीमा समावेश गराउन सकिने व्यहोरा जानकारी गराउँदै कर्जाको सुरक्षणको रूपमा बैंक समक्ष धितो रहेको तपसिलमा उल्लिखित अचल जायजन्दा जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानूनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रस्तुत सूचनाको ब्याद भित्र प्राप्त हुन आएका गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रको माध्यमबाट लिलाम बिक्री गरिने र कुनै कारणवश तपसिलमा उल्लेखित जायजन्दा लिलाम बिक्री नभएमा सो जायजन्दा अन्य व्यवस्था गरी बेच बिखन गर्न सक्ने वा नियमानुसार बैंकले आफ्नो नाममा सकार गरी लिन सक्ने तथा उक्त जायजन्दाबाट बैंकको सम्पूर्ण बक्यौता असुल उपर नभएमा प्रचलित कानून बमोजिम असुल उपर गरी लिइने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ ।

तपसिल	
क. ऋणी तथा जमानतकर्ताको विवरण :	
ऋणी : प्रदेश सरकार, प्रदेश नं. २, उद्योग पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, धरलु तथा साना उद्योग कार्यालय, जलेश्वर, महोत्तरीमा प्राईमेट रजिष्ट्रेशन ऐन २०१४ बमोजिम मिति २०६८/०९/२६ मा दर्ता भई प्रा.फ.र.नं. १४५१/१५४/०६८/०६९ कायम भई, नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय, आन्तरिक राजस्व विभाग, आन्तरिक राजस्व कार्यालय, जनकपुर धनुषाबाट मिति २०६८/११/०२ (मु.अ.क. दर्ता मिति २०६९/१२/२७) मा स्थायी लेखा नम्बर (पा.न) दर्ता प्रमाणपत्र नं. ३०५३६९२४२ को प्रमाणपत्र फर्मको ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) ।	जमानतकर्ता : बचुन साह (ना.प्र.नं. १८३०७४/१७६ जारी मिति २०६३/११/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) । बाबु : राम तपस्या साह । बाजे : शंकर साह ।
प्रोप्राइटर तथा जमानतकर्ता : छप्पन साह (ना.प्र.नं. १८३०७४/१७६, जारी मिति २०६३/११/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) । बाबु : राम तपस्या साह । बाजे : शंकर साह ।	जमानतकर्ता : उर्मिला देवी (ना.प्र.नं. १८३०७४/३६ जारी मिति: २०६३/११/१४ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) । बाबु : छप्पन साह । पति : छप्पन साह । ससुरा : राम तपस्या साह ।
जमानतकर्ता : सुरज कुमारी (ना.प्र.नं. ०४२३४४४२ जारी मिति: २०५१/१२/०९ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) । बाबु : राम जिवन साह कानु । पति : मिश्री साह । ससुरा : राम तपस्या साह ।	जमानतकर्ता : साहेब साह (ना.प्र.नं. १८३०७४/१७६ जारी मिति २०६३/११/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) । बाबु : योगेन्द्र साह कानु । पति : बचुन साह । ससुरा : राम तपस्या साह ।
जमानतकर्ता : मंदीरा साह (ना.प्र.नं. १८३०७४/११८८ जारी मिति २०६३/११/१४ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) । बाबु : योगेन्द्र साह कानु । पति : बचुन साह । ससुरा : राम तपस्या साह ।	जमानतकर्ता : ओम प्रकाश साह (ना.प्र.नं. १८३०७४/१७९ जारी मिति २०६३/११/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ (साविक बर्दियास गा.वि.स. वडा नं. ५) । बाबु : राम तपस्या साह । बाजे : शंकर साह ।
जमानतकर्ता : अनिता कुमारी (ना.प्र.नं. १८३३४२१८ जारी मिति: २०६२/०९/०६ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. पर्सा) । साविक ठेगाना : पर्सा जिल्ला विरगंज म.न.पा. वडा नं. १० (साविक विरगंज न.पा. वडा नं. १३) । हालको ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ । बाबु : राम तपस्या साह । पति : साहेब साह । ससुरा : राम तपस्या साह ।	जमानतकर्ता : सविता कुमारी (ना.प्र.नं. १८३०७४/०००७९ जारी मिति: २०७६/०९/०९ जारी गर्ने कार्यालय जि.प्र.का. महोत्तरी) । ठेगाना : महोत्तरी जिल्ला बर्दियास न.पा. वडा नं. १४ । बाबु : राम नारायण साह कानु । पति : ओम प्रकाश साह । ससुरा : राम तपस्या साह ।

ख. धितो सुरक्षणको विवरण :

- प्रोप्राइटर तथा जमानतकर्ता छप्पन साहको नाममा मालपोत कार्यालय बर्दियासमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको महोत्तरी जिल्ला २५ नं. बहादुरगंज गा.वि.स. वडा नं. ५ नक्सा सित नं. ५ स्थित कित्ता नं. क्रमशः १११२, १११६, ६९९ र २८५९ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-३५-०, ०-०-३-०, ०-१-०-० र ०-०-७-० (विघा) को घर/जग्गा तथा सो घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत १
- जमानतकर्ता सुरज कुमारीको नाममा मालपोत कार्यालय बर्दियास, महोत्तरीमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको महोत्तरी जिल्ला २५ नं. बहादुरगंज गा.वि.स. वडा नं. ५ नक्सा सित नं. ५ स्थित कित्ता नं. क्रमशः ५७६ र ५७९ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-१६-० र ०-०-४-० (विघा) को घर/जग्गा तथा सो घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत १
- जमानतकर्ता बचुन साहको नाममा मालपोत कार्यालय बर्दियास, महोत्तरीमा दर्ता श्रेष्ठा कायम रहेको महोत्तरी जिल्ला २५ नं. बहादुरगंज गा.वि.स. वडा नं. ५ नक्सा सित नं. ५ स्थित कित्ता नं. क्रमशः १११३, १११४ र १११९ क्षेत्रफल क्रमशः ०-०-३-५-०, ०-०-२-० र ०-०-४-० (विघा) को घर/जग्गा तथा सो घर/जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत १
- ऋणी मां जननी किराना पसलको स्वमित्वमा रहेको चालु सम्पत्तिहरू उपर हाइपोथिकेसन सुरक्षण १

पुनश्च :

- बोलपत्र सम्बन्धी शर्त वन्देज सहितको बोलपत्र फारम बैंकको प्रधान कार्यालय, बबरमहल, काठमाण्डौ स्थित कर्जा असुली विभाग र शाखा कार्यालय बर्दियास, महोत्तरीबाट समेत प्राप्त गर्न सकिनेछ ।
- सम्पत्ति दाखिलखारेज नामसारी गर्दा नेपाल सरकारले तोके बमोजिम लाग्ने राजस्व लगायत सम्पूर्ण दैदस्तुर सकारकर्ता स्वयंले तिर्नुपर्नेछ ।
- लिलाम हुने सम्पत्ति निरीक्षण अवलोकन गर्नु परेमा वा धितो लिलाम सम्बन्धी अन्य थप जानकारी आवश्यक भएमा बैंकको प्रधान कार्यालय, बबरमहल, काठमाण्डौ स्थित कर्जा असुली विभाग र शाखा कार्यालय बर्दियास, महोत्तरीमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।

prabha Bank प्रभु बैंक लिमिटेड
प्रधान कार्यालय: बबरमहल, काठमाण्डौ, नेपाल
फोन नं. ०१-७७१२०००

सीतामढी-अयोध्या राजमार्ग ४ लेन भगवान राम र सीताको जन्मस्थली जोड्ने सडक निर्माणको ठेक्का

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । भारत सरकारको केन्द्रीय सडक एवं परिवहन राजमार्ग मन्त्रालयले अयोध्या र सीतामढी जोड्ने राजमार्ग निर्माणको सिमांकन (एलाइनमेन्ट) लाई स्वीकृत गरेको छ।

केन्द्रीय सडक एवं परिवहन राजमार्ग मन्त्रालयको एलाइनमेन्ट अपुभल समितिले स्वीकृत गरेको छ। मन्त्रालयको सचिव वी उमाशंकरको अध्यक्षतामा बसेको सो बैठकले एलाइनमेन्टलाई स्वीकृत गरेको छ। बैठकमा पथ निर्माण विभागका अपर मुख्यसचिव मिहिर कुमार सिंहकोपनि सहभागिता रहेको थियो।

उत्तरप्रदेश र बिहारको सीमामा पर्ने मेहरोना घाटबाट बिहारको सीतामढी हुँदै भिठामोड सम्म २ सय ४० किलोमिटर मिटर लामो ४ लेनको सडक निर्माण गर्ने योजनाको भारत सरकारले पहिले नै स्वीकृत गरिसकेको छ।

रामजानकी पथ नामाकरण गरिएको ४ लेन सडकको मेहरोनादेखि सीवान सम्मको ४० किलोमिटर सडकको टेण्डर भइसकेको छ। त्यसको लागत भारतीय रुपैयाँ १ हजार २ सय ५४ करोड रहेको छ। सीवानदेखि मशरखदेखि टेण्डर पनि भइसकेको छ। ५२ किलोमिटर लामो सो सडक खण्डको लागत १ हजार ३ सय ५१ करोड भारतीय रुपैयाँ रहेको छ। मशरखदेखि चकिया सम्मको ४८ किलोमिटर लामो सडक खण्डको लागत १ हजार ४ सय ५० करोड भारतीय रुपैयाँ रहेको छ। चकियादेखिशिवहर-सीतामढी-

भिठामोड सडक खण्ड १ सय ३ किलोमिटर लामो रहेको छ। त्यसको निर्माणमा २ हजार १ सय करोडको लागत रहेको केन्द्रीय सडक एवं परिवहन राजमार्ग मन्त्रालयले जनाएको छ।

सीतामाताको जन्मस्थल भारतको सीतामढीको पुनौराधाममा रहेको भारतीय दावी छ। भारत सरकारले पुनौराधामको विकासका लागि चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा ६ सय करोड भारतीय रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ। सीतामढीदेखि सोभै दिल्ली सम्मको सुपर एक्सप्रेस रेल सेवा सञ्चालन गर्ने तयारी शुरु भइसकेको छ।

भारत सरकारले एलाइनमेन्ट स्वीकृत गरिसकेको राजमार्गको जग्गा अधिग्रहण र मुआब्जा वितरणको कार्य सहज भएको बिहार सरकारका सचिव अमृत लाल मिणाले जनाएका छन्। विपक्षी दलहरूले बिहारको

चुनावलाई प्रभावित गर्न सरकारले यस्ता योजनाहरूको घोषणा गरेको आरोप लगाएपनि भारत सरकारको रामायण सर्किट अन्तरगतको राजमार्ग भएकोले प्राथमिकतामा रहेको अधिकारीहरूले बताएका छन्।

पुनौराधामको विकास भएसँगै जनकपुरधामको पनि विकास गर्न सके पर्यटनको क्षेत्रमा ठूलो उपलब्धि हासिल गर्न सकिन्छ। अयोध्या पुने तीर्थयात्रीहरूलाई जनकपुरधाम सम्म ल्याउन सक्ने योजनाहरू नेपाल सरकारले बनाउन आवश्यक छ।

भारतको भिठामोड बोर्डर जोड्ने जनकपुरधाम मलिवारा(भिठामोड)सडकलाई ४ लेनको बनाउन आवश्यक छ। वर्षौंदेखि जनकपुरधाम - भिठामोड सडकको अवस्था जीर्ण छ। २ लेन सडक तयार नहुँदै

४ लेनको काम सुरु भएको छ। तर अझै कतिवर्ष लाग्ने निश्चित छैन। नेपाल सरकारले सडकलाई समयमै निर्माण गर्न नसके भारतीय पर्यटकहरूको आवागमन निकै कमी आउन सक्ने होटेल व्यवसायी संघ धनुषाका अध्यक्ष सुरेन्द्र भण्डारीले जनाएका छन्।

जानकी मन्दिरको संरक्षण, सम्बर्द्धन र जनकपुरधाम-भिठामोड सडकको निर्माणमा सरकारले ध्यान नदिए भारतीय पर्यटकहरू सीतामढीबाट नै फर्किने अवस्था आउने पर्यटन व्यवसायीहरू बताउँछन्।

स्वास्थ्यकर्मीहरूले घरे मुख्यमन्त्री कार्यालय

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । स्वास्थ्यकर्मीहरूले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय घेराउ गरेका छन्।

मधेश प्रदेश सरकारले ल्याएको स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०८१ विरुद्ध प्रदेशभरका स्वास्थ्यकर्मीहरू सोमबारदेखि अनिश्चितकालीन धर्नामा बसेका छन्। आफूहरूको वृत्ति विकासमा गम्भीर असर पार्ने प्रावधान राखेर ल्याइएको ऐन संशोधन नगरी नछाड्ने भन्दै उनीहरूले जनकपुरधाममा आन्दोलनलाई अघि बढाएका छन्।

धर्ना जनकपुरधामस्थित मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालय अगाडि नै रेल्वे लिकको दक्षिणपट्टी मुख्य सडकमा भएको थियो। आन्दोलनकर्ता अगुवाइ सिनियर अहेव र सिनियर अनमी चौथो तथा पाँचौं तह संघर्ष समितिले गरिरहेको छ।

सो संघर्ष समितिका प्रदेश संयोजक मोहन साहले जनाए अनुसार पटक-पटक ऐन संशोधनको माग गरिएको छ। तर प्रदेश सरकारले बेवास्ता गर्दै आएको छ। अन्ततः हामी मुख्यमन्त्री कार्यालय अगाडि चर्को धाममा धर्ना बस्न बाध्य भएको उनले बताए।

उनले मधेश प्रदेशभरिका करिब १ हजार ५ सयदेखि १ हजार ८ सय स्वास्थ्यकर्मीहरू ऐनबाट प्रत्यक्ष प्रभावित भएको बताए। संघर्ष समितिका कोषाध्यक्ष रामदेव कापरले संघीय स्वास्थ्य सेवा ऐन २०५३ को

दफा ९ को ख अनुसार ४ तहमा नियुक्त भएका कर्मचारीले ५ वर्षपछि पाँचौं, त्यसपछि ८ वर्षमा छैटौं र ५ तहबाट नियुक्त कर्मचारीले ७ तहसम्म पदोन्नति पाउने व्यवस्था रहेको बताए। उनले प्रदेश सरकारले त्यो मर्म विपरीत ऐन ल्याएर हामीलाई पछाडि पार्ने काम गरेको बताए।

उनले स्थानीय तहदेखि प्रदेश सरकारसम्म पटक-पटक ध्यानाकर्षण गरायो। तर, हामीलाई निरन्तर बेवास्ता गरियो। अब त आन्दोलन बाहेक अर्को विकल्प रहेको बताए। आन्दोलनको समर्थनमा काठमाडौंबाट पनि आवाज उठ्न थालेको छ। प्रागतिशिल जनस्वास्थ्यकर्मी महासंघका केन्द्रिय उपाध्यक्ष

सुभाषचन्द्र गुप्ताले ऐनको विरोधमा उत्रिएका स्वास्थ्यकर्मीहरूका मागलाई 'सो प्रतिशत जायज' बताए। उनले 'प्रदेश सरकारले गृह, सञ्चार तथा कानूनमन्त्रीको संयोजकत्वमा गठन गरेको समिति नै प्रतिवेदन दिइसके पनि कार्यान्वयन भएको छैन। स्वास्थ्यकर्मीहरूको यो आन्दोलन केवल आफ्नै अधिकारको लागि होइन, जनस्वास्थ्यको रक्षाको लागि पनि हो।' प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको मंगलबार जनकपुरधाम आगमनलाई ध्यानमा राख्दै आन्दोलनरत स्वास्थ्यकर्मीहरूले धर्नास्थल सडकबाट हटाएर बाह्रबिचामा सार्ने निर्णय गरेका छन्।

लोसपा मधेश संसदीय दलको नेतामा जयनुल चयन

दुडे समाचारदाता जनकपुरधाम। लामो समयपछि लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) नेपालको मधेश प्रदेश संसदीय दलको नेतामा जयनुल राइलाई चयन गरिएको छ। लोसपा नेपालका अध्यक्ष महन्थ ठाकुरले राइलाई प्रदेश संसदीय दलको नेताको जिम्मेवारी दिएका छन्।

ठाकुरको हस्ताक्षरसहितको पत्र पठाउँदै लोसपाले सोमबार मधेश प्रदेश सभामुख रामचन्द्र मण्डललाई समेत त्यसबारे जानकारी गराएको छ। यसअघि दलका नेता रहेका अशोक शर्मा मधेश आन्दोलनमा असह्य भूमिका खेल्नुका कारणले

दोषी ठहर भएपछि प्रदेशसभाले गत वैशाख २१ गते बर्खास्त गरेको थियो। त्यसयता लोसपा नेपाल दलको नेता पद रिक्त थियो। अध्यक्ष ठाकुरले प्रदेश सभामा पठाएको पत्रमा अर्को व्यवस्था नभए सम्मको लागि राइलाई नेता मनोनयन गरिएको उल्लेख छ।

लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालको अन्तरिम विधान प्रथम संशोधित अनुसार मधेश प्रदेश सभामा संसदीय दलको नेतामा प्रदेश सभा सदस्य जयनुल राइलाई अर्को व्यवस्था नहुञ्जेलसम्म मनोनयन गरिएको जनाइएको छ।

अतिक्रमित भूमि खाली गराउँदै जउमनपा

दुडे समाचारदाता जनकपुरधाम। अतिक्रमण गरिएको सरकारी जग्गा जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले खाली गराउन थालेको छ। ज न क प उ र ध ा म उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ४ स्थित मटिकोर्वा पोखरीको सौन्दर्यीकरणको क्रममा अतिक्रमित जग्गा खाली गराइएको छ।

उपमहानगरपालिकाको वडा नम्बर ४ मा रहेको मटिकोर्वा पोखरीको उत्तर तर्फको सरकारी जग्गा विजय कुमार साह, रेखा कर्ण र रुद्रनारायण लाल कर्णले अतिक्रमण गरेको बताइएको छ। उनीहरूले आफ्नो निजी जग्गामा निर्माण गरेको घरको अतिरिक्त सार्वजनिक जग्गा समेत भित्रिकोले सौन्दर्यीकरणको क्रममा अतिक्रमित भूमि खाली गराइएको बताइएको छ। जउमनपाको २५

वट्टे वडामा भौतिक संरचना निर्माण, सौन्दर्यीकरण लगायतको कार्य चलि रहेको छ। त्यस क्रममा अतिक्रमण हटाएर निर्माण कार्य अगाडी बढाउनेमा जउमनपा दृढ देखिएको छ। कुनै व्यक्तिको जग्गा अथवा निर्माण नभएका जग्गा जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका मेयर मनोज कुमार साहले बताएका छन्। 'ऐतिहासिक पोखरीको सौन्दर्यीकरणको कार्य भइरहेको छ' उनले भने, हामीले कसैको

घर भत्काएका छैनौं, पोखरीको अतिक्रमित भूमिलाई सफाई गरेका छौं। मेयर साहले सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गर्नेहरूले स्वयं जग्गा खालीगरी उपमहानगरपालिकालाई सहयोग गर्न आग्रह गरेका छन्। पोखरीको सौन्दर्यीकरणले जनकपुरधामको धार्मिक र ऐतिहासिक महत्वको संरक्षण जोगिने र वातावरणको सन्तुलनमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने उनको कथन छ।

भ्रष्टाचार मुद्दामा तिरहुत गाउँपालिका उपाध्यक्षसमेतलाई सफाई

दुडे समाचारदाता राजविराज। सात महिना अघि दायर भ्रष्टाचार मुद्दामा विशेष अदालतले सफाई दिने

फैसला गरेको छ। सप्तरीको तिरहुत गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसमेत ११ प्रतिवादी रहेकोमा सबैलाई सफाई दिइएको छ। विशेषमा गत २३ भदौमा मुद्दा दायर भएको थियो। अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान

आयोगले गाउँपालिकाको वडा नं. ५ मा पर्यटन गेट निर्माणमा ११ लाख १९ हजार रुपैयाँभन्दा बढी भ्रष्टाचार भएको भनी मुद्दा

खुसेद इकरामले मिलेमतोमा गेट निर्माणमा अनियमितता गरेको अभियोग लगाइएको थियो। निर्माण अघुर्ने छाडेको, रंगरोगन र संवर्द्धनका लागि पनि सम्झौता पत्रमा उल्लेख गरी कम कामको पूरा भुक्तानी दिएकाजस्ता आरोप उनीहरूमाथि थियो। यस मुद्दामा गाउँपालिकाका लेखा प्रमुख सोनु कुमार सोनी, पालिका उपाध्यक्ष तथा योजना अनुगमन समिति संयोजक तिर्थमाया खन्ते, समिति सदस्यहरू दुर्गानन्द यादव, वीरेन्द्र कुमार यादव, भोगानन्द महत्वान यादव र रामानन्द चौधरीको पनि संलग्नता रहेको दाबीसहित मुद्दा चलाइएको थियो। उपभोक्ता समिति अध्यक्ष शिवनाथ चौधरी, सचिव देवनारायण चौधरी र कोषाध्यक्ष चन्द्र देवीविरुद्ध मुद्दा चलाइएको थियो। उनीहरूले पनि सफाई पाएका छन्।

दायर गरेको थियो। यस मुद्दामा विशेषका अध्यक्ष टेकनारायण कुँवर तथा सदस्यहरू मुरारीबाबु श्रेष्ठ र रितेन्द्र थापाको इजलासले सफाई दिने फैसला गरेको छ। आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रमेश प्रसाद यादव र इञ्जिनियर

छोराको उपचार खर्च जुटाउन भौतारिदै ललित सदा

दुडे समाचारदाता

राजविराज। पाँच वर्षीय छोराको उपचारका लागि साधमा साधमा पैसा नहुँदा यतिबेला सप्तरीका सुरक्षा नगरपालिका-१ स्थित चहका गोरैयाका ललित सदा रकम जुटाउन भौतारिदै छन्।

धरानस्थित वीपी प्रतिष्ठानमा पाँच वर्षीय छोरा विशाल सदाको उपचार गराइरहेका हुन्थे। तर उपचार गर्ने पैसा नहुँदा उनी बिरामी छोरालाई घरमा राखेर पैसा जुटाउन यता उता भौतारिरहेकी छन्। उनको छोरो विशाल लामो समयदेखि पेट फुल्ने र खुट्टा सुनिने समस्याले ग्रस्त छ। गाउँमा नजिकका स्वास्थ्यले उपचार गर्न ठूलो अस्पताल लैजान भनेपछि उनले छोरालाई उपचारका लागि राजविराजस्थित गजेन्द्रनारायण सिंह अस्पताल लगेका थिए। तर त्यहाँ पनि विशालको उपचार हुन सकेन। अस्पतालले विशाललाई थप उपचारका लागि वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान लैजान रिफर गरेको छ। तर ललितले छोरालाई अस्पताल लैजान सकेका छैनन्। जर्निएको एक वर्षसम्म विशाल स्वस्थ

थिए। तर एक वर्ष कटेपछि विस्तारै उनको पेट फुल्ने समस्या देखिएको थियो। एक जनाको मजदुरीको भरमा पाँच जनाको परिवार पालिरहेका ललितले त्यसबेला छोराको उपचार गराइहाल्न सकेनन्। गत असारमा उनले छोरालाई उपचार गर्न छिमेकी जिल्ला सिराहाको लहान लगेका थिए। केही महिना डाक्टरले भनेअनुसारको

ओषधी खुवाउँदा पनि विशाललाई निको भएन। चैतको पहिलो साता विशाल धेरै बिरामी परेपछि उनी फेरि लहान नै गए। त्यहाँका डाक्टरले पनि उनलाई उपचार गर्न अन्तै लैजाने सिफारिस गरे। तर पैसा नभएपछि उनी छोरा बोकेर घर फर्किन। करिब १० दिन सबैतिर गुहारिने उनले

६ हजार रुपैयाँ जम्मा गरे। गत आइतबार

गजेन्द्रनारायण सिंह अस्पताल पुगे। दुई दिनको उपचारपछि उनलाई चिकित्सकहरूले धरान लैजान रिफर गरे।

धरमा ३ वर्षका छोरा र १४ महिनाकी छोरी सहित पत्नी छोडेर आएका ललित पछिल्लो एक सातायता शम्भुनाथ नगरपालिका-३ कचन्द्राहास्थित ससुरालीमा बसेर छोराको उपचारका लागि पैसाको जोहो गर्न भौतारिरहेका छन्। आइतबारसम्म उनले पैसाको जोहो गर्न सकेका छैनन्।

गजेन्द्रनारायण सिंह अस्पतालका मेडिकल सुपरिन्टेन्डेन्ट डा. प्रकाश साहले पीआईसियू (बाल चिकित्सा सघन हेरचाह एकाई) नहुँदा विशाललाई रेफर गरिएको बताए।

विशालको आमा ललितदेवी पनि छोराको बिर्यौं दो स्वास्थ्यस्थितिका कारण चिन्तित छन्। 'छोराको उपचार नपाएको चिन्ताले रातभरि निद्रा लाग्दैन, स्वास्थ्य अवस्था थप जटिल बन्दै गइरहेको छ,' उनले भनिन्, 'गरिब र दलितलाई कसैले पनि ऋण दिइरहेको छैन, मेरो छोरालाई बचाइदिन सबैमा आग्रह गर्हु।'

दुडे समाचारदाता

मलंगवा। सर्लाहीको लालबन्दी नगरपालिका-३ स्थित जब्दी र ईश्वरपुर नगरपालिका-८ स्थित रामपुरलाई जोड्ने फूलजोर खोलाको पुल जोखिमपूर्ण बनेको छ। पुलको दुवैतर्फको भागमा टुट्टुला खाल्डो पर्दा दुर्घटनाको जोखिम बढेको स्थानीयवासीले गुनासो गरेका छन्।

पुललाई जोड्ने सडकको गिट्टी र माटो बगेर टुलो खाल्डो परेका कारण सवारी साधन चलाउँदा दुर्घटनाको जोखिम बढेको लालबन्दी नगरपालिका-३, का वडाध्यक्ष बुद्धदेव चौधरीले जानकारी दिए। पुलको दुवैतर्फ गएको

वर्षायाममै गिट्टी र माटो बगाएर टुलो खाल्डो परेको थियो। रामपुरतर्फको भागमा पुल छेउमै सडकमा पुनः टुलो भ्वाङ पर्दा सोही भ्वाङमा साइकल, मोटरसाइकलजस्ता स-साना सवारी पर्ने जोखिम बढेको भन्दै स्थानीयवासी चिन्तित छन्। ईश्वरपुर नगरपालिका ८ का वडाध्यक्ष श्यामबहादुर थापाले

प्रतिबद्धता जनाएका लालबन्दी ३ का वडाध्यक्ष चौधरीले बताए। फूलजोर खोलामा १७० मिटर लामो पक्की पुल निर्माण भएरको लामो समय भइसके पनि हस्तान्तरण भने हुन सकेको छैन। सडक डिभिजन कार्यालय चन्द्रनिगाहपुरका प्रमुख एवं सिनियर डिभिजनल इञ्जिनियर अरुणकुमारलाल कर्णले फूलजोर खोलाको पुलमा हरेक वर्ष खाल्डो र भ्वाङ पर्ने समस्या आइरहेको बताए।

पुलको दुवैतर्फको भागमा माटो भरेर कालोपत्रे गर्ने पुरानै ठेक्का भएपनि विविध कारणले काम गर्न नसकिएको उहाँले स्वीकार गरे। पुलको दुवै भागको सडकलाई पुल बराबर उठाएर कालोपत्रे गरेपछि अहिलेको समस्या समाधान हुने सडक कार्यालयका प्रमुख कर्णले बताए।

संघीय सरकारले निर्माण गरेका यस्ता पुलको मर्मतसम्भारमा प्रदेश र स्थानीय सरकारले पनि चासो दिनुपर्ने उनको भनाइ छ।